

DARBININKAS

XLVI NR. 19.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVO, MARCH 14, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Pirmieji lankšiosios politikos bandymai su komunistais

Kennedy nuolaidas Kinijos komunistai atmetė, Maskva tebėra dėl jų dvideidė

DEAN RUSK, Kennedy lankšiosios politikos vykdytojas.

Kennedy užsienio politika žadėjo būti lanksti. Lankstumo dėliai vyriausybė ėmėsi iniciatyvos atleisti įtampą su Sovietais ir komunistine Kinija, darant kai kurių nuolaidų.

NUOLAIDOS KOM. KINIJAI

Amerika neoficialiai derasi su kom. Kinija nuo 1954 Varšuvoje per Amerikos ir kom. Kinijos atstovus. Derasi daugiausia dėl amerikiečių, kurie yra Kinijos kalėjimuose. Jau buvo 103 pasikalbėjimai. Nuo 1957 valstybės departamentas davė 32 korespondentams sutikimą, kad jie vyktų į kom. Kiniją. Bet Kinija jų neįleido, kol Amerika nesutinka įsileisti Kinijos korespondentų. Kennedy vyriausybė užsimojo žingsnį padaryti toliau už Eisenhowerio vyriausybę. Atstovas

Beam Varšuvoje pasiūlė Kinijai keistis korespondentais. Tai jau buvo Amerikos pirmoji nuolaida siekiant santykius su Kinija atleisti.

Kinijos atsakymas

Kom. Kinijos atstovas Amerikos siūlymą dėl korespondentų atmetė. Pirmiem santykiams sąlygas padidino — Amerika turi perduoti Kinijai Formozą.

MAO TSETUNGAS, tiesus Amerikos priešininkas.

Valstybės sekr. Rusk matė, kad kom. Kinija atmetė ir antrą galimą Amerikos nuolaidą, kurią labiausiai perša valstybės sekretoriaus pavaduotojas Bowles — pripažinti dvi Kinijas. Rusk spaudos konferencijoje pareiškė, kad kom. Kinijos priėmimas į Jungtines Tautas dabar neįmanomas, nes kom. Kinija nesutiktų priimti to dviejų Kinijų sprendimo. Taigi Amerikos nuolaidos kom. Kinijai nepakankamos.

NUOLAIDOS MASKVAI DĖL LAOS

Amerikos atstovas JT Stevensonas kovo 6 derėjosi su Gromyko. Stevensonas atėjo su Amerikos galimų nuolaidų politika — nekelti šalčio karo klausimų, nekelti Vengrijos, Tibeto. Bet už tokias nuolaidas Gromyko tesutiko mokėti labai menką kainą — nekelti kaltinimų Amerikai dėl U-2 lėktuvo. Nesutiko atsakyti nuo reikalavimo šalinti Hammarskjöldą iš gen. sekretorių, nuo reikalavimo svarstyti nusiginklavimo klausimą.

Viltys buvo dedamos į Amerikos atstovo Thompsono pasikalbėjimą su Chruščiovu kovo 9. Thompsonas buvo nuvykęs tarp kitų su viena nuolaida Maskvai — dėl Laos: Kennedy sutiko, kad Laos būtų padarytas visai neutralus, ir užtikrinu, kad Amerika neturi intereso turėti ten savo bazę.

Maskvos atsakymas

Maskvos atsakymą jau svarstė šeštadienį prezidentas su savo patarėjais. Jis laikomas paslapyje. Spėjama betgi, kad Chruščiovo taktika kitokia nei Mao Tsetungo. Chruščiovas ištikimas savo dviejų veidų politikai: nori sudaryti įspūdį, kad santykius su Kennedy vyriausybe nori švelninti, tačiau tuo

pačiu metu daro žygius, kurie sustiprintų jo poziciją. Sitokia taktika aiškėja dabar ir iš istorijos su Laos: kovo 9 tarėsi Chruščiovas su Thompsonu, kovo 10 paskelbta, kad Laos vyriausybė susitarė su buv. min. pirmininku Souvanna Phouma baigti Laos civilinį karą, paskelbti neutralumą, pakviesti Burma, Malajus ir Cambodiją neutralumui prižiūrėti, pritari 14 konferencijai, kuri tartųsi dėl Laos, skelbti rinkimus.

Tokis susitarimas sukėlė Vakaruose džiaugsmo ir buvo laikomas Kennedy politikos laimėjimu. Bet kovo 11 kita žinia: komunistų sustiprintos jėgos sumušė Laos vyriausybės kariuomenę; žuvo vyriausybės kariuomenės 300, nušauti 3 iš labai išgarsintų 4 lėktuvų, kuriuos Amerika dovanavo Laos; užimtos svarbios strateginės pozicijos. Esą tokio laimėjimo komunistai partizanai neturėjo nuo sausio. Po šios žinios spauda jau pranešė: princas Souvanna Phouma, su kuriuo Laos susitarė ir kuris turėjęs paveikti partizanus, išvykęs į kelionę aplink pasaulį...

Susitarimas dėl neutralumo galėjo būti taktikos reikalas. Komunistai nori būti neutralūs tik tada, kai negali būti komunistais, ir nori toliau kovoti, kad tokiais virstų (NYHT).

NIKITA CHRUSČIOVAS suktas: kalba apie taikingą koexistenciją, o galvoja apie užkariavimus ginkluota subversija.

OFICIALUSIS. Prezidentas Kennedy atrinko šį savo vaizdą, žiūrintį "tiesiai į jus". Jis bus vartojamas kaip oficialus prezidento paveikslas.

KUR BUS ATSITRAUKIMO RIBA?

Jei pasipriešinimo nebus dėl Laos, tai įsitempimas galimas metų pabaigoje dėl vakarų Berlyno

Prezidentas ir valstybės sekretorius kalbėjo santūriai ir miglotais žodžiais apie Amerikos politiką Laos srityje. Tebuvo aišku, kad Sovietai ten gabena didelę pagalbą ir kad Amerika tenori Laos neutralumo. Kokiom priemonėm to neutralumo siekia, atsakymai dingo už neaiškių žodžių. Daugiau atskleidė J. Alsop (NYHT) informacijos.

Eisenhowerio vyriausybė, sausio 19 perduodama Kennedy pareigas, įspėjo, kad Amerikos ginkluota intervencija gali būti greitai reikalinga Laos. Vyriausybei teko atsiklausti jungtinį štabą, kokias jėgas gali Amerika turėti, jei reiktų įsikišti, kokias jėgas gali turėti priešininkas. Atsakymas buvo juodas. Tada vyriausybė norus susiaurino — tesiekė Laos "neutralizuoti": kad būtų išvengta komunistų kontrolės, įvesti Laos kaimynų kontrolę — Malaiją, Burmą, Cambodiją. Kennedy parašė ir asmeninius laiškus, kviesdamas prisiminti pareigą, jei ji bus reikalinga. Maskvai ir Peipingui paspaudus, Cambodija ir Burma atsisakė. Čia asmeninė prezidento intervencija liko nepasisekus. Planas sugriuvo.

Imtis karinės intervencijos prieš komunistų agresiją — tokiam planui priešinosi Anglija ir Prancūzija. Tai pavojus sukelti pasaulinį karą. Abidvi stipriai spaudė Ameriką, kad pasirinktų "garbingą" kapituliaciją, priimtų "neutralią" vyriausybę, vadovaujamą princu Souvanna Phouma, kuris buvo buv. pirmininkas ir kurį Sovietai bei Kinija laiko "teisėta vyriausybe". Šia kryptim ir buvo atvairuota iki kovo 10 paskel-

bimo, kad Laos vyriausybė su Souvanna Phouma susitarė dėl neutralumo.

Tačiau tokis neutralumas, saiko J. Alsop, Amerikos ekspertų vertinimu praktiškai reiškia Laos perdavimą komunistų kontrolei. Norint padėti sustabdyti, veikti reiktų labai greit, nes per vieną mėnesį laiko, mano Alsop, komunistai gali imtis griežtos ofenzivos ir reikalą baigti. Tačiau pasipriešinimo dvasios tegalima būtų ieškoti tik Amerikoje, Filipinuose ir Tailande. Anglija ir Prancūzija seniai čia yra kapituliuavusios.

Kas toliau po Laos perdavimo?

Komunistų kontrolė Laos atidaro kelius į pietų rytų Aziją. Tada sustiprės komunistų spaudimas pietų Vietname, Tailande. Sukils tada jau ir kitas klausimas — Japonija ir šiaurinės Azijos likučiai, kurie tebėra Vakarų įtakoje, bus verčiami tapti "neutralūs".

Jeį Laos pirma, o paskiau ir visa rytų pietų Azija bus sėkmingai atiduota, sunku pramanyti, kaip Vakarai galės sustoti — bešiks tik toliau riedėti pakalniui.

Kelyje nuo kalno tada ateis Berlyno klausimas — mano Alsop. Chruščiovo laiškas kanc. Adenaueriui mandagiu tonu, bet aiškiai pasako: jei Berlynas nebus perduotas anksčiau, tai iki metų galo jis bus paimitas.

Dėl to autorius ir kelia klausimą: ar yra kur traukimuisi riba? Atsižvelgiant į tokį Chruščiovo pareiškimą, o iš kitos pusės, bet aiškiai prezidento ir valstybės sekretoriaus užtikrinimus, kad Berlyno gventojų laisvės reikalui jie ir toliau bus tvirti, kad ankstesnės vyriausybės pareiškimai jų nesaisto, ir tenka su autorium daryti išvadą: metų pabaigoje santykiai su Maskva gali aštriau įsitempti. Žinoma, tuo atveju, jeigu lankšiosios politikoje yra tokia riba, kurios peržengti jau negalima.

BUS GALIMAS KOMPROMISAS?

Mokyklų paramos klausimas tebėra labiausiai gyvas tarp Kongreso narių. Eilė senatorių ir kongresmanų pasisakė už atskirą įstatymą, kuris leistų duoti paskolą privatinėm mokyklom. Sen. Mansfield mano, kad tai galėtų būti kompromisas. Prezidentas pareiškė tokiam įstatymui nespriešinsias, jei tai bus rasta ne prieš konstituciją. Kongresmanas Powell iš N. Y., švietimo ir darbo ko-

misijos pirmininkas, kalbėjo, kad jis nematęs kliūčių tokiai paskolai, jei tai suderinama su konstitucija. Kongresmanas Thompson kreipėsi į teisingumo departamentą, kad pasakytų savo nuomonę dėl konstitucingumo. Tuo tarpu "Protestantų ir kitų amerikiečių sąjungos už valstybės ir bažnyčios atskyrimą" direktorius Archer pareiškė solidarumą su prezidentu ir priešinamąsi paskolos privatinėm mokyklom reikalui. Priešinosi taip pat liuteronai.

TARP AMERIKOS IR MASKVOS

Iš Amerikos pusės:

Amerika rengiasi greitai atšaukti draudimą įvežti iš Sovietų vėžieną. Draudimas buvo paskelbtas 1951 argumentu, kad tai vergų darbo produktas. Tai labai rūstino Sovietus. Amerika nori atleisti aną įtampą.

Prezidentas Kennedy palankus pasisakymas apie Laisvosios Europos radiją ir jo rėmimą — sukėlė Gromyko nepasitenkinimą. Davė suprasti, kad tai padaryta tuo pačiu metu, kada Thompsonas turėjo kalbėtis su Chruščiovu.

— Prezidentas Kennedy pakvietė Italijos min. pirm. Fanfani į Ameriką.

— Tibeto Dalai Lama kovo 9 kreipėsi į Jungtines Tautas, kad atstotų Tibeto nepriklausomybę.

— Tuniso prezidentas Bourguiba atvyks į Ameriką gegužės 3.

— Newsweek žurnalas parduotas Washington Post savininkui. Žurnalo tiražas šiuo metu 1,442,836. Tai didžiausias po Time žurnalas. Pernai jo pajamos buvo 27 milijonai, metinis pelnas 1 milijonas.

— Kubos egzilai, Washington susirinke, sudarė laikinąją vyriausybę, kuri turi būti įkurdinta Kubos kalnuose per porą savaitių.

— Kennedy paskyrė Amerikos atstovu į Daniją William McCormack, ir vėl Stevensonso biznio partnerį ir jo rinkiminės kampanijos organizatorių.

— Austrijai Amerika sudavė ūkinės paramos 1.3 milijardus dol. nuo 1945. Austrijos gyventojų yra 7 mil. Taigi vienam austriui teko po 186 dol.

Lenkijoje stiprėja artėjimas į Maskvą, nors Amerika tebelaukia priešingos eigos

Lenkijoje kom. valdžia sugriežtino spaudimą vyskupų laikomam katalikų universitetui Lubline. Universiteto anglių ir vokiečių kalbų skyriai buvo pasididžiavimas dėl aukšto lygio. Dabar valdžia užsimojo panaikinti vokiečių kalbos skyrių ir jį perkelti į Varšuvą, į valdžios laikomą universitetą. Kai kuriems profesoriams atšaukė leidimą profesoriauti. Labiausiai muša per kišenę. Universitetas turi mokėti valdžiai mokesčius. Kai nesumokėjo, areštavo banko universiteto sąskaitą 1,200,000 zlotų (apie 300,000 dol.). Metinis universiteto biudžetas 6.5 mil. dol. Valdžia studentams duoda stipendijas po 300 zlotų mėnesiui. Katalikų universiteto studentai jų negauna. Universitetą baigusiem sunkiau gauti ir tarnybas.

Sitokis spaudimas mažina studentų skaičių. Universitetas buvo įsteigtas 1918. Studentų turėjo 3,000. Stalino laikais krito iki 1,200, dabar 1,800, tarp jų 500 teologų.

Vyskupai žiūri su dideliu susirūpinimu į ateitį.

Kongas sutarė, Maskva nepritarė

Kongo lyderiai Malagasy konferencijoje kovo 10-11 sutarė, kad Kongas turi būti atskirų valstybių konfederacija. Jei belgų laikais Kongas buvo suskirstytas į 6 provincijas, tai lyderiai numatė tokių provincijų, kurios virstų nepriklausomomis valstybėmis, 9. Jų visų bendra sostinė Leopoldville, ir prezidentas Kasavubu yra pirmasis

tarp lygiųjų.

Konferencija pareiškė protestą prieš Indijos kariuomenės atsiumimą. Tai laiko noru Kongą okupuoti. Hammarskjöldas atsakė, kad jis siųs kariuomenę, nors Kongas ir atšaukia savo prašymą, nes Kongas dabar virtęs pavojum taikai.

Konferencijoje Maskvos remiamas Gizenga nedalyvavo.

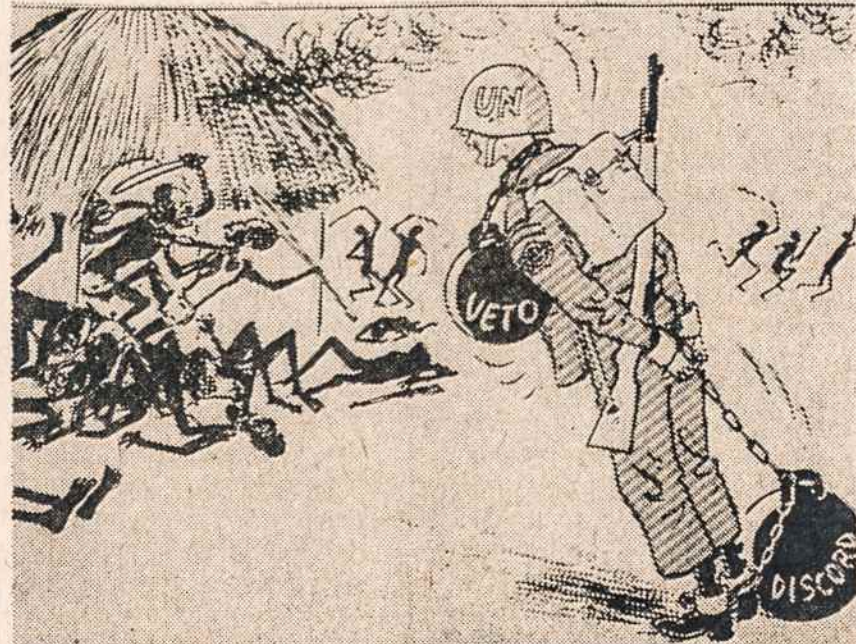
MASKVA IR GIZENGA — NE

Gizenga ir jo bosas Maskva pasisakė prieš Kongo lyderių konferenciją kaip prieš "kolonizatorių" padarą. Maskva teprilpaista Gizengos valdžią. Hammarskjöldas dėl tos konferencijos lig šiol tylėjo.

AMERIKA IR AFRIKA

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas G. W. Williams kelionėje po Afriką padarė išvadą:

— Afrikoje auga nuotaikos prieš Ameriką ir už Ameriką. Prieš 5 mėnesius gavusi nepriklausomybę, Nigerija buvo laikoma tvirtove prieš komunizmo infiltraciją. Dabar atmosfera pasikeitė. Ir Nigerijoje juodieji sukilo prieš baltuosius ir varto jų automobilius.

JUNGTINIŲ TAUTŲ gen. sekretorius įspėjo Kongą, kad pavartos jėgą tvarkai padaryti.

TELSIŲ vaizdas iš katedros bakšto į vakarus, matosi Vyskupo rūmai ir tolimoje kareivinė.

VILTIS DĖJO Į KONFERENCIJAS IR CHARTAS

Paskutiniai su partizanais susitikimai, kuriuos vyskupas V. Borisevičius mini tardymo protokole, yra tokie:

“Po kurio laiko Kubilius vėl užėjo pas mane, ir mes kalbėjome tais klausimais jau smulčiau (dėl maisto paramos esantiems miškuose ir nukentėjusiems nuo bolševikinio režimo. Red.). Jis vėl pakartojo savo prašymą. Aš jam pažadėjau tą pagalbą, kiek tai neprieštaraus teisei ir mano sąžinei, tačiau kokių nors konkrečių pažadų aš Kubiliui nedaviau. Kiek prisimenu, Kubilių pakviečiau pietų, ir jis man pasakojo paskutines naujienas apie karo veiksmų eigą, išreikšdamas savo nuomonę, kad,

pasibaigus karui su Vokietija, prasidės naujas karas tarp Tarybų Sąjungos iš vienos pusės ir Anglijos bei Amerikos — iš kitos.

Po apsilankymo pas mane Kubilius kartu su Misevičiumi tuojau išvyko į Pašilius, pas kunigą Gustaitį, kaip ir buvo susitarta jau anksčiau. Iš ten Misevičius atsiuntė man per kažkokį valstietį, atvežusį į seminariją bulves, laišką, adresuotą Kubiliui, ir prašė perduoti jam. Koks tai buvo laiškas, aš nežinau, nes jojo neskaiciau, ir Kubilius man apie jo turinį nepasakojo. Kada Kubilius pas mane atvyko, aš perdaviau šitą laišką ir po to susitikimo jokių ryšių su Kubiliumi ir Misevičiumi nebeturėjau”.

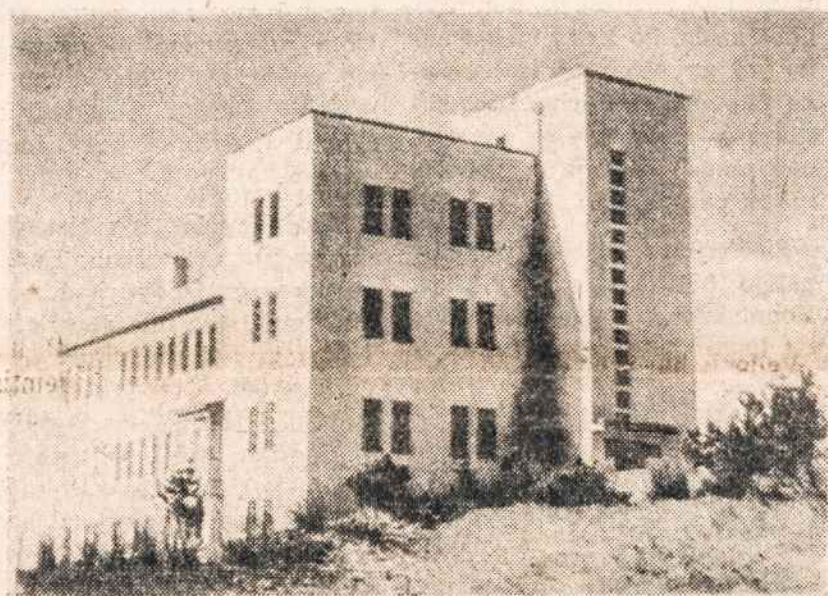
Ir toliau eina įprastinė tardymo formulė: prisipažįstu. Prisipažįstu, kaltas sakęs pamokslus ir rašęs tikintiesiems laišką. Kaltas suteikęs partizanams “paramą maisto produktais”. Kaltas perdavęs gautą Misevičiui laišką. Kaltas, kad teikiau pagalbą besislapstantiems Jazdauskui ir Misevičiui...

Tie vyskupo V. Borisevičiaus pareiškimai atsirado tada, kai A. Kubilius ir Ed. Misevičius 1945 - 46 buvo suimti ir išpasakojo apie savo apsilankymus pas vysk. Borisevičių.

★
Bolševikinių “dokumentų” autoriai apie vyskupo Borise-

IS PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE (7)

vičiaus likimą nutylėjo nuo to momento, kai jis buvo suimtas 1946. Apie kitus šioje knygelėje minimus kunigus pasako, kur kuris dabar yra. Apie vyskupą Borisevičių nutylėjo, kad jis buvo nukankintas Vilniaus kalėjime; nutylėjo, kada jis buvo nukankintas. Tačiau iš žinių, prasiveržusių pro tardytojo kontrolę, vyskupas V. Borisevičius išskyla aname rezistencijos fone kaip tiesus ir rūpestingas ganytojas. Jam rūpėjo tikėjimo tiesas skelbti ir ginti. Jam rūpėjo tikintuosius globoti.

ALKOS muzėjus Telšiuose, dabar pavadintas kraštotyros muzėjumi.

Tikėjimo tiesas skelbdamas ir gindamas, jis nepažino ir nepripažino diplomatinė vengybių ir nutylėjimų.

Kun. Jono Janausko parodymu, “Borisevičius nepalankiai atsiliepė apie Kauno vyskupijos valdytojo Jakubausko kreipimąsi, kuriuo banditai (partizantai. Red.) buvo kviečiami legalizuotis. Vyskupas Borisevičius tokį kreipimąsi pavadino neprotingu ir neapgalvotu. Tai sakydamas, su panika jis numojo ranka”.

Vyskupas Borisevičius buvo priešingas ginkluotiems veiksmams. Anot Kubiliaus parodymų tardytojui, Borisevičius “patarė kol kas aktyviai ginkluotais veiksmais nepasireikš-

ti, nes tai, jo manymu, neatneš didelės naudos, o tik be reikalo žus kadrai”. Tačiau V. Borisevičius visą savo gyvenimą buvo jautrus žmogus — kenčiančiam, alkstančiam, persekiojamam. Tai ganytojas samarietis. Jis davė maisto patis ir paskatino kitus duoti maisto tiems, kurie yra miškuose ir kalėjimuose. Jis globojo partizanus ir persekiojamus tokiu pat būdu, kaip jis buvo globojęs varginguosius dar būdamas Mariampolėje.

Ta globa turėjo laimėti žmonių laiką. Vyskupas tikėjo, kaip ir visi to meto lietuviai, kad laikas turi būti trumpas, iki praeis pavojus. Anot

VYSK. V. BRIZGYS

Lygiagrečiai su susirinkimo žinia stiprėja ir krikščionių vienybės mintis. Šia proga paminėsiu kelis naujausius faktus. Kardinolo Augustino Bea, S. J., vadovaujamas Krikščionių Vienybės Sekretoriatas yra nuolatiniame ryšy su Europos evangelikų ir reformų vadovaujantais asmenimis, nors oficialiai viešų konferencijų neskelbia.

Ortodoksų patriarkas Athenagoras Konstantinopolyje savo laiške sausio mėnesį tikintiesiems sako, kad taip ilgai užtrukęs krikščionių suskilimas yra prieštaravimas Kristaus valiai ir Jo maldai paskutinės vakarienės metu, kai Jis prašė savo dangiškąjį Tėvą išlaikyti vienybėje ir mokinius ir visus, kurie įtikės Jo žodžiams. Tas laiškas yra nefiesioginis atsakymas Maskvos patriarko pagalbininko arkiv. Nikolajaus pareiškimui, kad nėra jokios vilties laukti krikščionių vienybės.

Prancūzijos Protestantų Federacijos pirmininkas Marc Boegner pareiškė, kad protestantai nori būsimam visuotiniam susirinkimui geriausios rinktiniausi asmens, Dievo padedami, galėtų realizuoti tai, kas žmonėms atrodo neįmanoma — krikščionių vienybė. Vienybė nesanti utopija, kaip kai kas manęs. Esą verta tuo reikalu pasidaruoti, Dievo galia yra didesnė už žmonių.

Kaire, Egipte, sausio mėnesį įvyko visų krikščionių bendras pasitarimas vienybės reikalu. Ta proga Aleksandrijos patriarkas Christoforas II išspausdino maldą, katalikų kal-

bama Krikščionių Vienybės nuonoje, ir ją išdalino visiems susirinkusiems dalyviams.

Liuteronų Pasaulio Federacija į savo programą įvedė “pagrindinį studijavimą šio laiko katalikų teorinių pagrindų ir praktikų”. Danų evangelikų teologijos profesorius D. Skjedsgaard sako, kad nuo Reformacijos pradžios lig dabar yra įvykusi tokia didelė evoliucija, kad tokios studijos yra būtinos ir liuteronams ir katalikams.

Iš svarbesniųjų mūsų laiko klausimų vis labiau žmonių dėmesį patraukia du klausimai: būsimasis visuotinis susirinkimas ir krikščionių vienybė.

Kaip esu neseniai rašęs, susirinkimas svarstys eilę kitų klausimų, tiesiogiai liečiančių tik katalikus, o tik tolesnėje perspektyvoje ir kitus. Krikščionių vienybė bus tik vienas iš susirinkimo klausimų. Kitų klausimų sprendimo sėkmingumas padarys artesniu mūsų širdims katalikų gyvenimą, naujoje šviesoje tą gyvenimą parodys kitiems. Jeigu pavyktų sukurti visų krikščionių vienybės nors paskatinimą, ir tuo atveju mūsų laiko krikščionys pradėtų naują šviesesnę erą daug žadančią žmonijos ateičiai. Dar daugiau būtų galima laukti gero, jeigu krikščionių vienybė būtų duota nors gera pradžia. Anot Marc Boegner, Dievo galia yra didesnė už žmonių. Jeigu visi ugdysime savyje gerą valią, vieni kitiems deramą krikščionišką meilę ir pagarbą, kodėl nedrįsti tikėtis mūsų laikais krikščionių vienybės, kodėl nemanyti, kad Dievo gaidelvingumas pasirinko šį kelią išvesti žmoniją iš tamsybės, surutės ir vergijos, kuri mūsų dienomis taip plačiai siautėja?

RAŠYTOJAI APIE LITERATŪROS KONKURSUS

SPAUDA

Lietuvių Dienos paskelbė Draugo romanų premijos laimėjusių rašytojų pasisakymus: ar konkursus reikia tęsti, ar juose reikia ką nors naujo atrasti. Atsakymuose visi pritaria, kad konkursai būtų tęsiami, tačiau kai kurie yra susirūpinę, kad konkursais būtų skatinamas ne tik romanas, bet ir kiti žanrai. Duoda ir kitokių sugesti-jų literatūrinei kūrybai skatinti.

— Galima būtų konkursą skelbti kas dveji metai; premijos neskirti, jei komisija neranda tinkamo veikalo (J. Gliauda).

— Konkurso taisyklėse palikti tik meninius standartus ir į komisiją skirti tik kvalifikuotus žmones. Romano konkursus skelbti kas dveji metai, o tarpais novelių ir dramų konkursus (A. Landsbergis).

— Neradus tinkamo veikalo, neskirti; premijos pinigų pridėti prie kitų metų premijos; tada būtų 2.000 premija; konkurse varžytis reiktų leisti ir kitiems žanrams, ne tik romanui (Alė Rūta).

— Praplėsti į kitus žanrus — apysaką — nebūtų prasmės, nes dienraščiai reikia literatūrinės atkarpos. Tačiau Draugo

AMERIKA IR BRAZILIJ

Amerikos lotynų Amerikos reikalams politikos deintojas Adolf A. Berle lankėsi pas Brazilijos prezidentą Quadros. Patyrė, kad Brazilija nepasidėd prieš politikos Kubai izoliuoti. Tria klausimą nutraukti santykius su nacionaline Kinija, remti JT debatus dėl kom. Kinijos. Quadros taip pat pasikvietė Titą, Nasserį, Nehrų.

Tuo pačiu metu Quadros pateikė Amerikai sąrašą, ko nori iš Amerikos,

dienraštis galėtų dar užsakyti specialiai vienam autoriui kitą romaną ir iš anksto paskelbti, kas jį rašo (P. Jurkus).

— Dramom, apysakom ir poemom reiktų steigti lygiagrečiai kitą konkursą (J. Svais-tai).

Monologas apie “nudžiūvusios šakos generaciją”

Mūsų Vyty buvo Edvardo Kaminsko “Monologas apie “nudžiūvusios šakos generaciją”. Joje pasisakė dėl tų akademinės kartos žmonių, kurie pernai kalbėjosi su komunistu iš Lietuvos. (Jų pasikalbėjimas buvo paskelbtas Studentų Gairėse, apie jį atsiliepta Darbininke p. m. spalio 4). Autorius labiausiai kreipia dėmesį ne į komunistą, bet į tuos, kurie su juo kalbėjosi. Jis randa, kad jie pasirodė naivūs, subjektyvūs, intelektualiai paviršutiniški. Pastebti, kad ir kiti jaunuoliai dalyvavę panašiose diskusijose, tačiau jie “paėmę kitokią poziciją” nei anie du jaunosios kartos vyrai, kitaip sakant, anų dviejų galvojimas nėra būdingas jų kartos daugumai.

Kitas autoriaus dėmesio vertas klausimas — santykiai tarp jaunesniųjų ir vyresniųjų. Apie juos kalba: “Tada, kada aš klausdavau apie tai, kas įvyko, ir klausydavau jų, aš pergyvenau jų viltis, jų darbus, jų nepasisekimus, jų laimėjimus, tada aš jausdavau jų dalis ir gailėdavau, kad negyvenau jų laikais. Jų laikai baigiasi; mūsų tautos istorijos dalis pamaži tampa nebylė; ji teturi vienus klausytojus — mus”.

Tačiau tuos “mus”, jaunuosius, stumia nuo “jų”, vyresniųjų, labiausiai du dalykai.

ARKIVYSK. EGIDIO VAGNOZI, apaštališkasis delegatas JAV.

Jeigu galėtų šiandien į savo žmones prabilti Lietuvos vyskupai dabar bolševikų nelaisvėje, ar jeigu laisvame pasaulyje nebūčiau pasilikęs aš vienas, nėra abejonės, kad jie visi bendru laišku paragintų viso pasaulio lietuvius maldai ir veiklai šiomis dviem intencijomis.

Dabar nors aš vienas kviečiu viso pasaulio lietuvius nuolaidai jungtis į viso krikščioniško pasaulio dvasią. Ir atskirai ir sambūriais — šeimose, bažnyčiose, sueigose daug melsimės už visuotinio susirinkimo

sėkmingumą ir krikščionių vienybę.

Chicagos lietuvių naktinės adoracijos būrelis bene primas iš lietuvių padarė gražų moštą — pasiuntė pinigine auką Sventajam Tėvui susirinkimo reikalui. Šiuo pavyzdžiu pasekime visi katalikai. Susirinkimo paruošimas ir sėkminga eiga pareikalauja nemaža išteklių. Aišku, kad viso pasaulio katalikai prisidės savo pagalba. Mes, lietuviai, ir čia savo vardą deramai įamžinkime, Patarčiau tai daryti organizacijų vardu, tačiau gali tai daryti ir atskiri asmenys, ypatingai norintieji skirti žymesnę auką. Kas norėtų savo auką siųsti tiesiai Romon, patariu tai daryti šiuo adresu: S. E. Alberto Cardinale di Jorio. Via della Conciliazione 10, Roma, Italy. Būtina pažymėti siuntėjo vardą ir aukos tikslą. Kas norėtų pasigelbėti mano patarnavimu, aš mielai tai padarysiu, persiudamas Romon ir auką ir aukojančių vardus.

Kaip kas išgalime, — malda, veikimu, auka, — junkimės į iniciatyvą suteikti krikščionybei naujos jėgos, atnaujinti jos pirmąją vienybę ir dvasią.

VISUS KVIEČIAME TALKON

Nėra jokia paslaptis, kad lietuvių laikraščiai sunkiai besiverčia ir kiekvienais metais netenka senų skaitytojų. Naujų nedaug beatsiranda, nes mūsų jaunimas vis daugiau nupranta nuo lietuviško žodžio. Galima jį išlaikyti tik bendrom pastangom. Ir reikia išlaikyti, nes kitaip nebūtume verti savo tautos.

Spauda turi didelės reikšmės lietuviškumui palaikyti, tai reikia, kad ir ji būtų palaikoma. Kai senųjų skaitytojų gretos retėja, turėtų jas papildyti naujos. Kitaip laikraščiai nebeišlaikys, o drauge susilpnės ir visas mūsų lietuviškas darbas.

DARBININKO administracija, kuri visai stengiasi, kad laikraštį išlaikytų ir jo nebrangitų, negali to padaryti viena. Ji prašo visų talkos. Prašo jai padėti dvejopu būdu: laiku atsilyginti už laikraštį ir patelkti naujų skaitytojų. Atsilyginimas sumažina nereikalingas paraginimų išlaidas. Nauji skaitytojai atveria senus mirusius skaitytojus. Pernai to išlyginimo buvo pasiekta. Turime vilties, kad bendra mūsų talka padės tai padaryti ir šiemet.

Nuo kovo 9 iki balandžio 9 — ligi DARBININKO vakaro New Yorke — labai prašytume įjungti į DARBININKO platinimą. Tuo metu DARBININKO administracija daro didelę nuolaidą naujiam skaitytojams. Kas užsisako visiem metam, moka tik 5 dol. Kas užsisako ligi 1961 metų pabaigos, moka 4 dol. Kas užsisakytų ligi 1962 metų pabaigos, temokėtų 8 dol.

Kviečiame ta nuolaida pasinaudoti: užsisakyti, pasiūlyti kitam arba užsakyti dovanų. Būtų labai malonu, jei DARBININKO vakare, kai bus minima dešimties metų jo leidimo Brooklyne sukaktis, galėtume pranešti, jog DARBININKAS tebeauga skaičiumi. Prašome ir laukiame visų talkos!

DARBININKO Administracija
910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, New York

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR

VELYKINIŲ SIUNTINIŲ — DOVANA

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Siuntiniai pristatomi ne anksčiau, kaip po 1½ — 2 mėnesių

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVES ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenstein krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

DARBININKAS

Published semi-weekly except holidays
weeks and July and First week in
August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusmetį	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
nėra grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLENMORE 5-7281

Darbininko skaitytojų dėmesiui

Darbininko skaitytojų yra tokią apstį šeima, jog būtų tebuklas, jei metų laikotarpį visi išliktų gyvi. Bet ir nėra tokią didelę, kad gaila būtų tik velionis ir jo artimųjų. Nuilūstama ir dėl skaitytojų, kuriu adresa tenka iš plokštelių išimti. Kas laikraštį ilgiau administruoja ir ekspedijuoja, su tais adresais apsipranta, tartum susigyvena. Skaitytojas, tur būt, niekada nepagalvoja, kiek daug kartų jis prisimenamas. Ir štai ateina laiškelis: nėra... Labai gaila. Gaila ir tada, kai dėl kurių kitų priežasčių tenka išsiskirti.

Darbininko skaitytojų šeima natūraliai mažėja kasmet, kaip ir kiekviena gyva žmonių bendruomenė. Bet žmonių bendruomenėje kasmet priauga naujų nairų. Tuo būdu ji laikosi ir didėja. Ar ne taip turėtų būti ir su laikraščio skaitytojų šeima?

Laikraštį norint išlaikyti gyvą, Darbininko administracijai kasmet tenka surasti mažų mažiausiai bent 300 naujų skaitytojų. Nebūtų sunku tai padaryti savoje tautos žemėje, kurioje ji natūraliai auga, kai yra laisva. Emigracijoje, kad ir didelėje laisvėje, labai retai kuri tauta auga. Ji kasmet mažėja, nes žymi dalis jauno prieauglio atitenka gyvenamajam kraštui ir kitai tautai. Darosi vis sunkiau papildyti senesniųjų veikėjų ir laikraščio skaitytojų gretas. Tėvas ir motina dar dalyvavo draugijoje, dar skaitė lietuvišką laikraštį. Vaikai jau nebe visi dalyvauja ir nevisi skaito arba visai jau nepaskaito. Kas galėtų tą nuostolį atsvirti?

Ilgainiui visai nebeatsveriamas, nes tauta emigracijoje pamažu miršta. Antai, kitados Amerikoje buvo keliolika vo-

kiečių laikraščių, o dabar bepaliko keli. Kitados lietuviškiems laikraščiai turėjo dešimtim tūkstančių prenumeratorių, o dabar tik po kelis ar keliolika tūkstančių. Kai kurių mūsų didesnių laikraščių administratoriai nurodo nebe prenumeratorių, o skaitytojų skaičių: vienas laikraštis į šeimą ateina, o penki perskaito — tai tiek ir skaitytojų. Padidina skaitytojų skaičių, bet nepadaugina lėšų.

Lėšom patelkti reikia naujų skaitytojų arba kitokių pajamų: skelbimų, vakarų, piknikų, aukų. Iš vienos tik prenumeratoro vargu kuris lietuviškas laikraštis išsilaiko. Jo kaina būtų didelė. Pav. Darbininko prenumerata tekų pakelt bent iki 9 dol., o dabar tėra metams 6, gi naujai užsisakantiems — tik 5. Administracija visai stengiasi, kad nereikėtų kainos kelti, kai kainos viskam tebekyla. Bet vis tiek vienas reikalas pasidaro visiems laikraščiam degantis: iš šalies sukeltom lėšom skaitytojų skaičiaus nepakelsi, tik palengvinsi skaitantiems. O jeigu mažėja skaitytojų, tai siaurėja ir laikraščio įtaka. Su laiku jis gali nebetikti savo prasmės. Kam leisti, jei mažai kas skaito? Tai jau mirties aidas.

Mirti, tur būt, dar nesirengiam. Kai prieš 30 metų Amerikoje lankėsi vienas Lietuvos profesorius, tai pranašavo, kad po 25 metų lietuviški teliks parašai šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Ačiū Dievui, jau penki metai, kai esame dar gyvi nebe kapinėse. Ir būsimie gyvi, kol skaitysime lietuvišką spaudą.

Labai prašom atkreipti dėmesį Darbininko administracijos skelbimui 2 puslapyje. Kitą kartą dar pratėsime šį pašnekesį.

Adolfo Šapokos vardą girdėto ir tarė didelė dauguma ir tų, kurie jo visai nepažino ir nematė. Per ištisus 25 metus labai dažnai galima buvo išgirsti sakant: "Ar skaitė Šapoką?", "Gal turi Šapokos istoriją?", "Pažiūrėk, rasi parašytą pas Šapoką" ir t.t. Lietuvos istorija ir Šapoka pasidarė sinonimai, kai 1936 metais suredagavo pirmąjį stambų Lietuvos istorijos vadovėlį. Nei anksčiau nei vėliau kito tokio neturėjome ir neturime. Rašė, tiesa, penkiese (a. a. P. Šležas, Z. Ivinskis, J. Jakštas, P. Klimas ir velionis), bet A. Šapoka pagrindinai perredagavo, pertvarkė, padarė "didesnių ar mažesnių pakeitimų, papildymų ar išleidimų visuose bendradarbių rašytuose skyriuose", kaip pažymėjo įžangoje. Tuo būdu Lietuvos istorijos besimokantiems padarė didelę paslaugą, o sau pasistatydino neužmirštamą paminklą. A. Šapokos Lietuvos istorijos vadovėlio išėjo net trys laidos. Paskutinioji taip pat jau išsemta. Prieš tai suredagavo dar jaunų mūsų istorikų bendrai parašytą veikalą "Jogaila" (1935).

Antrasis stambus jo darbas buvo "Lietuva ir Lenkija po 1569 metų Liublino unijos", parašytas beveik tuo pačiu laiku (1938). Tai jo disertacinis darbas, už kurį Vytauto Didžiojo universitete, Humanitarinių mokslų fakultete, gavo daktaro laipsnį. Veikalas stambus — kelerių metų kruopštaus darbo vaisius. Tos studijos apėmė unitinį Lietuvos ir Lenkijos istorijos laikotarpį, kurį labai gerai pažino. Iš to laikotarpio yra parašęs ir daugiau darbų.

Nemažai įvairių straipsnių spausdino Nepriklausomos Lietuvos mokslo žurnaluose, kaip "Židinys", N. Romuvoje", "Praeityje", Humanitarinių mokslų fakulteto darbuose ir k. Buvo baigęs aną fakultetą ir paliktas prie Lietuvos istorijos katedros asistentu, o vėliau docentu. Istorines studijas dar gilino Pragoje, Čekoslovakijoje. Ligi 1939 metų profesoriaus Kaune, o vėliau Vilniuje. Iš čia karo audros ir bolševikų invazijos nublokštasi Vokietijoje.

Vokietijoje ilgiausiai gyveno Augsburgio stovykloje, kur dirbo gimnazijoje ir "Žiburijų" redakcijoje. Augsburgėje parašė

angliškai išleistą Lietuvos istorijos apžvalgą "Lithuania through the Ages" (1948) su 200 iliustracijų. Rašė taip pat straipsnius Vokietijoje leistiems

lietuvių žurnalams bei laikraščiam, kartais pasirašinėdamas dr. A. Staniū.

Kanadon, Montrealin, atvyko 1948, bet jau po metų nusikė-

A. A. DR. ADOLFAS ŠAPOKA

Skaudžiai sopi žinia pasiekė Darbininko redakciją kovo 9 popietėje. Iš Priskėlimo parapopietėje. Iš Priskėlimo parapopietėje. Iš Priskėlimo parapopietėje.

menę, nes lietuvių tauta neteko didelės mokslo pajėgos, palūžusios tragiškame tremties likime. Velionis buvo gimęs 1906 vasario 13 Grybelių kaime prie Ufenos. Aukštusius mokslus ėjo Kaune ir Pragoje. Buvo vedęs Adelę Stanionytę iš Skapiškio, baigusią Kaune odontologijos mokslus, bet tremtyje savo profesijos įteisinti neturėjusia galimybė. Augino dukrą Aldoną, veiklią mergaičių sporte ir jaunimo organizacijose, tebestudijuojančią odontologiją. Abiem reikiame gilia užuojautą.

menę, nes lietuvių tauta neteko didelės mokslo pajėgos, palūžusios tragiškame tremties likime.

Velionis buvo gimęs 1906 vasario 13 Grybelių kaime prie Ufenos. Aukštusius mokslus ėjo Kaune ir Pragoje. Buvo vedęs Adelę Stanionytę iš Skapiškio, baigusią Kaune odontologijos mokslus, bet tremtyje savo profesijos įteisinti neturėjusia galimybė. Augino dukrą Aldoną, veiklią mergaičių sporte ir jaunimo organizacijose, tebestudijuojančią odontologiją. Abiem reikiame gilia užuojautą.

lė į Torontą, kur buvo vienas iš steigėjų ir redaktorių "Tėviškės Žiburijų" savaitraščio (nuo 1949). Čia ištisus 12 metų diena diena dirbo tą ne lengvą mūsų sąlygom darbą, turėdamas daug ką pats parašyti. Kai paskutinį kartą kalbėjaisi Toronte prieš ketvertą mėnesių, skundėsi, kad laikraščio redagavimo darbas vis sunkėja, nes vis mažiau kas beparašo iš šalies.

Laikraščio redagavimas dr. A. Šapokai atėmė labai daug laiko, kurio jau nebeužteko Lietuvos praeities studijom. Vis dėlto parašė dar stambų Vilniaus istorijos veikalą, už kurį gavo "Aidų" premiją. Dar ištaisė ir teiravosi leidėjo. Bet leidėjo nerado nė mažesnės apimties Vilniaus istorijos apžvalgai, paruoštai specialiai nelietuviui skaitytojui. Išleido savo lėšomis lietuviškąjį tekstą vard "Vilnius Lietuvos gyvenime" (1954).

Vliko sudarytajai Lietuvos Rytų Komisijai buvo pažadėjęs paruošti rytnių Lietuvos sienų studiją; darbas buvo pradėtas, bet liko nebaigtas. Paskutinio pasimatymo metu kalbėjo apie to veikalą apimtį ir įvykį. Noredamas tam darbui atsidėti ir jį užbaigti, buvo atsisakęs kitų darbų, kaip antai, enciklopedinių straipsnių. Anksčiau labai daug talkino Lietuvoje dar leistajai "Lietuviškajai Enciklopedijai" ir dabar tinei. Rašęs "Aidam", "Lietuvių Dienom", bet daugiausia savo redaguojamiems "Tėviškės Žiburium".

Lietuvos istorijos mokslui netekome žymios pajėgos. Visa savo galia neturėjo nė kada pasireikšti. Per anksti užklupo karas ir sunki tremtis — vos prasiskleisus jo kūrybinės dvasios polėkiam. Ryskūs gabumai, blaivus logiškas galvoimas, gilus išvalgumas, kas slypi už likusių mums praeities nuotrų, reikėsi dar studentavimo laikais. Pamenu, kaip prof. kan. A. Alekna vieno seminaro metu pastebėjo, kad Humanitarinis fakultetas turis Lietuvos istorijai daug žadančią pajėgą. Man teko tada studijuoti Teologijos - filosofijos

jos vyras būdavo biure, ji atsisėdavo priešais langą ir mąstydavo apie tą kadaise įvykusį balių, apie tą balių, kuriame ji buvo tokia graži ir verta dėmesio.

Kas būtų buvę, jei ji nebūtų pametusi to papuošalo? Kas žino? Kas žino? Koks gyvenimas paprastas, besikaitaliojantis. Kaip reikia mažų dalykėlių mums ar pražudyti ar išgelbėti.

Vieną kartą, sekmadienį, kada ji buvo išėjusi į Elizėjaus laukus pailsėti po savaitės rūpesčių, staiga ji pastebėjo moterišką, kuri vedžiojo vaikutį. Tai buvo ponė Forestier, visuomet jauna, visuomet graži, visuomet viliojanti.

Ponia Loisel jautėsi sujaudinta. Ar ją prakalbinti? Taip, aišku. Ir dabar, kada viskas išmokėta, ji jai viską pasakys. Kodėl nepasakyti?

Ji prisitartino.

— Laba diena, Joana. Anoji jos jau nepažino ir nustebo taip šeimyniškai pavadinata šios miestietės. Ji sumurmėjo:

— Tačiau... Ponia... Aš nepažįstu... Jūs apsirinkę esate. — Ne, aš esu Matilda Loisel. Jos draugė šūktelėjo. — O! Mano vargšė Matilda, kokia tu pasikeitusi... — Taip, esu turėjusi baurių sunkių dienų per tą laiką, kada (Nukelta į 4 psl.)

GUY DE MAUPASSANT

PAPUOŠALAS

(2) Ji grįžo ketvirtą valandą ryto. Jos vyras po vidurnakčio miegojo mažam tuščiam salionelyje su trim kitais ponais, kurių žmonos drauge linksminosi.

Jis užmetė jai ant pečių apsiaustą, kurį buvo grįžti atsinešęs, paprastą, kasdienišką apsiaustą, kurio paprastumas nesusiderino su baltaus rūbų elegantiškumu. Ji šitą jautė ir norėjo pabėgti, kad nebūtų pastebėta kitų moterų, kurios suposi į brangius kaolinius.

Loisel ją stabdė: — Palauk gi. Lauke gali persišaldyti. Aš einu pašaukti vežėjo.

— Bet ji visiškai jo neklausė ir greitai nusileido laiptais. Kol jie buvo gatvėje, jis nerado karietos; ir jie pradėjo ieškoti, šaukdami iš paskos vežėjus, kuriuos matė iš tolo skubantis.

Jie nusileido Sena žemyn, nusivylę, drebėdami. Pagaliau pakrašty jiedu surado vieną dvi vietę naktinę karietą, kurių Pariziuje nematyti, išskiriant

atėjus nakčiai, nes būtų gėda parodyti savo skurdumą dienos metu.

Ji juos privežė ligi vartų, Kankinių gatvėje, ir jie išlipo liūdin prie namų. Dėl jos, baigta buvo! O ji svajojė, kad dešimtą valandą ji turi nueiti į ministeriją.

Ji numetė apsiaustą, į kurį buvo įsupus pečius, priešais veidrodį, kad dar kartą pasižiūrėtų į savo puikumą. Bet staiga ji sukliko. Ji nebeturėjo ant kaklo savo karolių.

Jos vyras, jau pusiau nusirengęs, paklausė: — Kas tau yra?

— Aš... Aš... aš nebeturiu ponios Forestier karolių. Jis atsisuko, sumišęs: — Kaip? Ką! Negalimas daiktas!

— Ir jie ieškojo jų suknelės klostėse, apsiausto raukšlėse kešeniuose, visur. Jie jų neberado.

Jis paklausė: — Tu tikra, kad juos turėjai, palikdama balių?

— Taip, aš juos čiupinėčiau ministerijos vestibulyje.

— Bet jei juos būtum pametusi gatvėje, būtume girdėję juos krentant. Jie turi būti karietoj.

— Taip. Visai galima. Tu atsimeni numerį?

— Ne! O tu, tu nepažiūrėjai?

— Ne.

Nusiminę jie vienas į kitą žvilgčiojo. Pagaliau Loisel vėl apsiirgėjo.

— Aš einu, — tarė jis, — praeiti visą tą kelią, kurį mes pėsti padarėme, ir pažiūrėti ar nerasiu.

Ir jis išėjo. Ji pasilikė baltaus rūbouse, neturėdama jėgų užmigti, sudribusi į kėdę, šalta ir nieko negalvojanti.

Jos vyras grįžo prieš septintą valandą. Jis nieko nerado. Jis buvo užėjęs į policijos prefektūrą, pas žurnalus pažadėti atlyginimo mažųjų vežėjų draugijai, kur dar pagaliau buvo šiek tiek vilties.

Ji laukė visą dieną, taip pat išsigandusi dėl šitos baisios nelaimės.

Loisel grįžo vakare, išvargusiu veidu, išbalęs, jis nieko nebuvo sužinojęs.

— Reikia, — kalbėjo jis, — rašyti tavo draugei, kad tu su lauzėi jos karolių užraktą ir kad tu juos davei pataisyti. Šitai duos mums laiko griebtis priemonių.

Ji rašė, kaip jis diktavo.

Savaitei baigiantis žuvo jiem bet kokia viltis.

— Reikia išdrįsti šitą brange-nybę pakeisti.

Ir Loisel, penkeriais metais pasenėjęs, pareiškė: — Kitą dieną jie paėmė dėžutę, kuri buvo uždaryta, ir kreipėsi į auksakalį, kurio pavardė dėžutės išlaukinėje pusėje buvo užrašyta. Jis pasiūlydė jai savo knygas.

— Tai ne aš, ponė, kuris būtų turėjęs tokius karolius parduoti. Aš tik pristačiau brange-nybei dėžutę.

Taigi, jie ėjo nuo auksakalio pas auksakalį vis ieškodami kito papuošalo, panašaus į aną, teiraudamiesi savo suveniro, nesveiki dėl rūpesčio ir baimės.

Jie surado vienoje Palais-Royal krautuvėje deimantinius karolius, kurie jiems atrodė visikai panašūs į tuos, kurių jie ieškojo. Jie kaštavo keturiasdeimtis tūkstančių frankų. Juos jiems atidavė už trisdešimt šešis tūkstančius.

Taigi, jie paprašė auksakalį, kad jis neparduotų juos anksčiau, kaip po trijų dienų.

Jie sudarė sutartį, kad jie jam duos tris keturis tūkstančius frankų, jeigu pirmieji karoliai atsirastų ligi vasario pabaigos. Loisel turėjo aštuoniolika tūkstančių frankų, kuriuos jam buti palikęs tėvas. Jis pašokė lins liukčius.

KŪRYBOS PRIEDAS

Vaikai laukia elementoriaus

Darbininko puslapiuose jau ne kartą buvo prisimintas elementorius, kurį parengė pedagogas Ignas Maiėnas. Keita mintis kuo greičiau jį išiešti. Jo būtinumas visiem suprantamas. Su elementoriumi man teko gerai susipažinti, kai ieškota leidėjo New Yorke. Elementoriaus metodika yra visai nauja. Apie tai Darbininke (vasario 10) ir prieš keletą metų Aidų žurnale rašė pats autorius, nurodė, kaip jis prie tos metodikos priejo.

Nauja yra tai, kad mokymas pagrįstas dviraizdžiu skiemenių; pradedama priebalse, baigiama balse.

Tik antroje elementoriaus dalyje įvedami triraizdžiai skiemens, mažosios raidės ir nosinės.

Autorius ilgai stebėjo lietuvių vaikus, kas jiems lengviau ištauti ir atsiminti. Surašė, jog tai yra raide E. Vaikai ją suveda iš kaladelių, paraso smėlyje, lipdo iš moito. Prie jos jungiamas priebalsis T ir gaunamas jau žodis TETE, vėliau M — gaunamas žodis ME-TE. Taip įvedamos vis naujos raidės ir sudaromi nauji žodžiai. Visa tai pavaizduota dar piešiniais, iš kurių vaikas lengvai pagausa prasmę. Iš karto

pradeda skaityti nesudėtingus žodžius, kas sudaro jam didelį džiaugsmo ir paskatina tolimesniam darbui.

Mokymo būdas yra lengvas ir trauklus. Kaip autorius teigia, tie mokytojai, kurie pasiūdojo jo rankraščiu, mokė labai sėkmingai. Elementorius gali būti lengvai pritaikintas ir kitom tautom, kurios turi fonetinę rašybą.

Kodėl niekas neleidžia?

Lengva išiešti paprastą knygą. Tai įveikia kiekviena spaustuvė. Čia gi yra specifinė knyga su spalvotais piešiniais per visus 80 psl., raidės keičiasi, įvedamos įvairaus dydžio. Raidės dar nebūtų kliūtis, bet klūva iliustracijos. Spalvotų klūsių gaminimas JAV labai brangus.

Reikia griebtis ofseto, bet ir čia nemaza sunkumų. Ofseto spaustuvės tuoj paklausia, ar spalvos išskirtos. Originale jos nėra išskirtos. Piešiniai dail. Simankevičiaus piešti graškėčia, lengva tušo linija ir pasplavinėti vandeniniais dažais. Amerikoje ir ofsetui spalvų išskyrimas yra gana brangus. Taip ir susidaro didelės išlaidos. Jeigu būtų piešinių spalvos išskirtos, ofsetu atspausdinti būtų lengva.

Dail. Simankevičius, vilnietis, Varšuvos mokyklos, yra daugiau palinkęs į humoristinį vaizdavimą. Jo piešiniai šypso. Bet jis moka piešti dailiai, įtikinančiai, taikliai pagauti gyvulius, kurių elementoriuje pilna, moka sukurti nuotaiką.

Mūsų sąlygom Amerikoje atspausdinti elementorių paprastam leidėjui yra nemaža našta ir savotiška rizika. Gali mėginti spausti viena spalva, bet tai nebūtų gera.

Elementorių reikia leisti tik spalvotą, nes aplinkui pilna vaikiškų spalvotų knygelių,

ypač amerikoniškų. Tad ir lietuviška neturi būti skurdesnė. Jei ateitų į talką kokia organizacija ar Lietuvių Bendruomenė, tada susidarytų užnagaris, ir būtų galima drąsiau imtis darbo.

Kai New Yorke buvo susiradęs leidėjas, jį labiausiai atbaldė įvairūs gandai. "Zvirbliai čirškę", kad Lietuvių Bendruomenė jau esanti elementorių parengusi, kad jau pradėsiant spausti, ar net jau spausdinanti. Tos žinios, atėjusios iš LB veikėjų, kaip tik ir atgrasė leidėją. Jeigu leidžiamas kitas elementorius, ar verta keltis į naują žygį?

Gandai lieka gandai, kad ir gadina reikalą. To kito irgi nepasirodo. O mūsų vaikams jo reikia. Tad jeigu sugebame išleisti knygas dideliem, nenukriaukime mažųjų. Kuo jie blogesni? Ir jie nori skaityti iš savų knygų.

P. Jurkus

PROF. KAZIMIERAS VIKTORAS BANAITIS ir muzikas Jonas Zukas kovo 4 New Yorke K. V. Banaičio pagerbtuvėse. Nuotr. V. Maželio

MAŽO SPINDULIO DIDELĖ ŠVIESA

ALFA SUŠINSKAS

T. Angelaitis (kun. dr. Titas Narbutas) lietuviškai visuomenei yra gerai pažįstamas iš savo gausių straipsnių ir atskirų leidinių. Ir anglų kalba jis yra išleidęs keletą leidinių. O dabar jis vėl iškilo nauja knyga "Išlikom gyvi".

Sis jo kūrinys beletristinė forma vaizdingai nupiešia vieną Lietuvos miesto katalikų pergyvenimus pirmajame bolševikmetyje.

Šį veikalą galima pavadinti istoriniais atsiminimais. Tik tie

Papuošalas

(Atkelta iš 3 psl.)

tavęs nemačiau, ir daug vargo. Ir to priežastis esi tu! ...

Aš? Kaip tai?

— Prisimink tuos deimantinius karolius, kuriuos tu man buvai paskolinusi nueiti į ministerijos balių.

— Taip. Ir kas?

— Kas? Aš juos pamečiau.

— Kaip? Paskui tu man juos sugrąžinai.

— Aš tau atnešiau kitus, visai panašius. Ir už tai jau dešimt metų, kaip mes už juos išmokame. Tu supranti, kad tai nebuvo lengva mums, kurie nieko neturėjome. Pagaliau užbaigta ir aš esu labai patenkinta.

Ponia Forestier buvo sustojusi.

— Tu sakai, kad tu nupirkai deimantinius karolius, kad pakeistum manusius?

— Taip. Tu nesi pastebėjusi, ar netiesa? Jie buvo labai panašūs.

Ir ji susijuokė išdidžiai ir navyviai.

Ponia Forestier, labai susijaudinusi, jai ištiesė abi rankas

— O! Mano varge, Matilda! Bet manieji buvo netikri, jie daugiausiai kaštavo penkis šimtus frankų! ...

(Vertė V. M.)

atsiminimais nėra sausi įvykių nupasakojimai, o gilūs, psichologiniai tautinės tragedijos pergyvenimai, būdingi ne vien lietuvių miesto katalikams, bet ir visiems tikiesiems lietuviams tuo metu Lietuvoje.

Tipingas ūkininkas Povilaičius, kunigo tėvas, išgirdęs žinią apie raudonųjų tankų artėjimą, pilnai suvokia baisiąją Lietuvos nelaimę. Giliai sukrėstas, jis "atsisėdo prie lango ir žiūrė į žaruojantį čia pat palangėj užsodintą sodelį. Viskas buvo taip gražu. Prisiminė sodybos kūrimą. Širdį kažkas suspaudė" ... (11 pusl.).

Ir ne jam vienam taip atsitiko: visos tautos širdį perskrodė užkritis didžioji nelaimė, atūžiantį vergija.

Nuo ūkininko Povilaičio, nuo jo žmonos pergyvenimų pasaplankytą sūnų kunigą autorius T. Angelaitis prisitartina prie Vėlinių. Joms kapinėse minėti ruošiasi ir moksleiviai, ir miesto katalikai. Ypatingą vaidmenį čia vaidina aukštesniųjų mokyklų mokiniai. Nelaisvėje laisvės didvyrių minėjimas ypač sustiprinamas nepaprastai drąsiai kun. Vaclovo pamokslu prie karių paminklo.

Sis brangus vakaras — kalbėjo pamokslininkas — mums primena visus į amžiną poilsį nuėjusius. Prieš mus stoja mūsų karžygiai, savanoriai, Tėvynės gynėjai, kurie už savo tėvų žemę, už krašto laisvę paaukojo savo gyvybę. Jų kelias — tai mūsų kelias. Jų auka — mums pavyzdys. Jų dvasia turi būti gyva mumyse ... (29 pusl.).

Visai suprantama, kad po šio pamokslų "žmonės jaudinosi. Retas nešluostė ašaros. Bet drauge tai buvo ir atsigailinimo valandėlė. Nevienas pa-

galvojo, kad šie kunigo žodžiai yra per drąsūs. Už tokius žodžius tik kalėjimas ir Sibiras gresia. Juk tai tikras laisvės žodis. O toks dabar buvo persekiojamas, tremiamas" (30 pusl.).

Ir staiga pasigirsta Lietuvos himnas ...

Si religinė ir tautinė dvasia, visus Vėlinių minėjimo dalyvius surakinusį ir vieną draugę, ypač paliečia moksleivius, kurie iš kapinių ne palaidai vyksta namo, bet rikiuotai drausmingomis gretomis.

Patriotinė moksleivių dvasia ir laikysena taip pat puikiai vaizduojama ir per lapkritinės revoliucijos minėjimą.

Komunistinis režimas vis atstrebė. Gausėja areštai.

Suimamas ir kun. Vaclovas (jis pagrobiamas). Miesto žmonės suveda ir susijaudinę eina jo vaduoti iš NKVD būstinės. Slaptoji policija dėl to apkaltina miesto dvasininkus. Tardo vyskupas, kunigus ir vis liepia sudrausti tikinčiuosius, kad nemištautų.

Idomiai pateikiamas netikinčiojo (komunisto) atsivertimas, kūdikių krikštas slaptosios policijos būstinėje ir kovojimas dėl lietuviškojo kryžiaus miesto ligoninės sode. Jautriai nupiešiamos grumtynės dėl Dievo ir vaikūčių prieglaudoje.

Pagaliau paskutiniu skrymi "Išlikom gyvi" baigiama knyga. Čia parodomai žmonių pergyvenimai, prasidėjus karui tarp vokiečių ir rusų.

Šioje knygoje išpūdingai iškeliamas tuometinio lietuvių moksleivio herojinis idealizmas, kunigų tarpusavio sugyvenimas ir jų šviesi, pasiaukojanti laikysena, katalikų meilė Bažnyčiai ir Tėvynei, ir išiveržusių jų pavergėjų žiaurumas bei demagogija.

Savo žodyje skaitytojui au-

PASITIKDAVO SU DUONA IR DRUSKA

Pasikalbėjimas su soliste Vlada Sabaliene

New Yorke Rochesteryje lietuvių kolonijoje gyvena Vlada Sabaliene, kuri savo gabumais, gražiu balsu, inteligencija ir gyva lietuviška kultūrine veikla atkreipė dėmesį tiek lietuvių tiek amerikiečių. Vieną sekmadienio popietę aplankiau šią malonią lietuvių ir užklausiau, ar sutiktų pasidalinti mintimis su lietuviškos spaudos skaitytojais, ar galėtų daugiau šį tą papasakoti apie save. Mielai sutiko.

Papasakojo, kad yra gimusi Vilniuje. Tėvelis Ignas Pilipavičius buvęs vilnietis darbininkas, motina nuo Maišiogalos. Tėvai buvę dideli patriotai ir vaikus auklėję griežtai lietuviškoje dvasioje. Tėvas net ir prieš mirtį prašęs, kad jo

laidotuvėse dalyvautų tik lietuvių.

Vidurinį mokslą išėjo Vilniuje, Vytauto Didžiojo gimnazijoje. Gimnaziją baigė labai gerais pažymiais, pasižymėjo gražiu balsu, gavo pasiūlymą stipendijai stoti į konservatoriją. Taip pat pasižymėjo lietuviška veikla. Lietuvos tautinių švenčių progomis su keliais mokiniais dėdavo vainikus ant Basanavičiaus kapo, mokė kitus lietuvių kalbos, visą laiką dėvėjo gimnazijos lietuvišką kepuraitę ir dėl to lenkai šovinistai ne kartą Vilniaus gatvėse tyčiodavosi ir net kiliodavo. Vl. Sabalienė yra tris kartus lenkų bausta už lietuvių kalbos mokymą ir dabar dar prisimena atminimui turinti pakvitavimus už sumokėtas pabaudas.

Atsisakiusi pasiūlymo ir stipendijos stoti į lenkišką konservatoriją, baigusi gimnaziją, Vlada įstojo į Stepono Batoros Vilniaus universitetą ir studijoms pasirinko biologiją, kad galėtų toliau studijuoti lietuvių kalbą. Įpusėjusi universiteto studijas, tuo pačiu metu įstojo ir į konservatoriją ir baigė ją savo lėšomis, mokytojaudama toje pačioje Vytauto Didžiojo lietuvių gimnazijoje Vilniuje. Pabaigusi konservatorijoje studijas, iš gimnazijos personalo buvo perkelta į Vilniaus operą ir nors dėl karo neišai teko dirbti (tik apie metus), bet čia gražiai užsirekomendavo.

Siame jos gyvenimo laikotarpyje įvyko dramatiškas įvykis. Kviečiant seserį mokytoją iš provincijos telefonu į operą, kurioje Vlada turėjo debiutuoti, tuo pat metu lenkų partizanų buvo išsprogdintas paštas ir sesuo, kalbėjusi su Vlada telefonu, buvo užmušta. Vietoj operos debiuto Vlada lietuvių eisenoje lydėjo seserį į kapus.

1942 ištekėjo už teisininko Antano Sabalio. Karo audrai atsisaučiant į Lietuvą, tėko, kaip ir daugeliui, pasitraukti į Vakarų. Vokietijoje gyvendama Vl. Sabalienė dirbo, veikė, dainavo. Miuncheno konservatorijoje gilino studijas dainos ir muzikos srityje, tuo pačiu metu duodama koncertus lietuvių pabėgėlių stovyklose lietuviams, kariuomenės daliniams, amerikiečiams. Susilaukė gražių recenzijų spaudoje. Taip pat mokytojavo lietuvių mokykloje.

Antanas, Vlada ir Aldona Sabaliai 1949 atvyko į Rochesterį, kur Vl. Sabalienė tuojuo gavo mokytojos — profesorės

torius prasarita: "Čia surašyti žodžiai tegu bus mažo spindulėlio, padedančiu nušviesti katalikiškos Lietuvos tragediją". Ir šis jo spindulėlis tikrai didelė bei skaidrią šviesą nušviečia lietuvių kataliko didvyriškumą kovoje dėl Dievo ir Tėvynės.

T. Angelaitis savo kūrinuose pasižymi sklandžiu stiliumi, dideliu vaizdingumu, praktiškumu ir gyvenimiškumu. Jis nemėgsta lakioti idėjų padebesiais ir neverčia skaitytoją spėlioti, ką jis nori pasakyti. Jis yra realistiškas ir praktiškas rašytojas.

Ir ši naujoji jo knyga "Išlikom gyvi" yra parašyta sklandžiai, gyvai ir patraukliai. Ji dailiai atrodo, tvarkingai viduje suskirstyta ir gražiai atspausdinta.

T. Angelaitis (kun. dr. Titas Narbutas) atliko naudingą darbą, šią knygą parašydamas. Ji pravers visiems, o ypač jaunimui.

T. Angelaitis, ISLIKOM GYVI (Vaizdai iš bolševikų okupacijos), 188 psl., 1960 m. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

darbą Nazareth kolegijoje. Tai mergaičių aukštoji mokykla, teikianti bakaluro ir magistrų laipsnius. Profesorė V. Sabalienė čia dėsto vokiečių ir rusų kalbas ir solo dainavimą. Džiugu, kad praeitų mokslo metų pabaigoje studentai, rinkdami kolegijos dešimtį geriausių mokytojų, jų tarpe išrinko ir Vl. Sabalienę. Be to, Vl. Sabalienė dar dėsto rusų kalbą Rochesterio technologijos institute.

Savo paskaitų metu papasakoja apie Lietuvą, bolševikų okupaciją, parodo kalinių ir kankinių fotografijas. Studentai labai domisi Sibiro lietuvių vaikų maldaknyge. Dalį jų nupirkusi ir išdalinus. Kolegijoje įvairių parengimų ir švenčių progomis tenka dainuoti. Dainuodama visuomet dėvi tautinius lietuviškus rūbus, gintaro karolius ir savo repertuaran įtraukia keletą lietuviškų dainų.

Užklausus, kas jos gyvenime buvę smagiausio, pasakė, kad studijų dienos Vilniuje. Kiekvieną vasarą susidarydavo grupė lietuvių studentų — "krašto pažinimo būrelis", kurio tikslas buvo palaikyti lietuvių Vilniaus krašte. Zygiodavo pėsti su daina iš kaimo į kaimą. Žmonės laukdavo ir didžiūdavo, nes jie žavedavo lietuviškom dainom ir savo tėvynę mylinčiu jaunimu. Kartais pastatydavo gale kaimo vartus ir juos apipindavo vainikais. Kai kur pasitikdavo su duona ir druska.

Pamilusi Lietuvą ir jos dainas, išitikinusi, kad lietuvis su savo aukšta, įdomia jam savita kultūra yra ne kiek nežemesnis kitų tarpe, Vl. Sabalienė, sklaidydama Lietuvos meilės žiedus savo aplinkoje. B. K.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Alė Rūta — Į SAULETEKĖ, romanų ciklo "Didžioji meilė" 3 tomas) 298 psl. Išleido Nidos Knygų Klubas Londone, 1960 m. kaina 1,50 dol.

Dr. S. Aliūnas — TREJOS DEVYNERIOS, satyriniai eilėraščiai. Išleido Lietuvos Knygos Klubas Chicagoje, 1961, 64 psl., viršelį piešė Jonas Kelečius, kaina 1 dol.

Aloyzas Baronas — VIENIŠI MEDŽIAI, romanas, 117 psl. Kaina nepažymėta. (Romanas ejo 1959 Darbininko atkarpoje).

Knygų lentyna, lapkričio — gruodžio nr., leidžia Vytautas Saulius. Redaguoja A. Ružanovs. Skelbiama lietuvių knygų ir periodikos bibliografija.

Juozas J. Bachunas — Ko važiuavai į Europą 1960 metų rudenį, 23 psl., iliustruota.

SAULĖ KRYŽIUOSE LEONARDO ANDRIEKAUS, O.F.M., religinių patriotinių eilėraščių knyga, 208 psl., iliustruota dail. T.Valiaus. Graži poezija, gražiai išleista, verta įsigyti visiems. Kaina 3.00 dol.

GARBĖ DIEVUI Kun. Kaz. Senkaus, senos ir naujos giesmės su maldomis. Išleido Tėvai Saleziečiai Italijoje. Visos giesmės su gaidomis, mažo formato, 350 puslapių. Vienintelis lietuviškas giesmynas tinkamas bažnyčioje ir namuose. Kaina 3.00 dol.

Gaunamos Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y. Tel.: GLENmore 5-7281.

ZIEMA New Yorke.

Nuotr. V. Maželio

Dialogas apie šv. Kazimiera

Kennebunkporto jaunimas minėjo šv. Kazimiera

Tik ką praėjus tautos šventės iškilnėm, gimnazijos moksleiviai suruošė gražų šv. Kazimiero minėjimą. Malda už tėvynę "O Dieve geriausias" cho-

PHILADELPHIA, PA.

Rekolekcijos — Kovo 24, 25 ir 26 šv. Andriejaus bažnyčioje bus atiteininkų organizuojami susikauptimo vakarai — rekolekcijos. Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. J. Čepukaitis šias rekolekcijas praveda pakvietė kun. L. Jankū iš New Yorko, plačiai žinomą patrauklų pamokslininką ir rekolekcijų vedėją. Pirmoji atidaromoji konferencija bus kovo 24, 8 val. vak. Visa Philadelphiajos visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti šiose dvasinio susikauptimo valandose.

A. a. prof. K. Pakšto minėjimas bus kovo 26, Verbu sekmdienį. Iš ryto 10 val. 30 min. šv. Andriejaus bažnyčioje bus aukojamos mišios (suma) už velionies sielą. Tuojau po pamaldų šv. Andriejaus parapijos salėje įvyks viešas minėjimas. Paskaitą apie velionį skaitys jo artimas bičiulis A. Bendorius iš New Yorko. Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Rengėjai

Balfo susirinkimas dėl audros negalėjęs įvykti vasario 5, bus kovo 19, sekmdienį. Šv. Andriejaus parapijos salėje. Susirinkimo pradžioje 1:30 val. popiet. Darbotvarkėje — veiklos pranešimai, valdybos ir revizijos komisijos rinkimai ir kiti reikalai. Visi nariai ir Balfo bičiuliai kviečiami dalyvaut. Nariu laikomas kiekvienas Balfo aukotojas.

52-jo Philadelphiajos sk. valdyba

ras atidarė minėjimą. Referatą "šv. Kazimieras mūsų kovo" skaitė ketvirtosios klasės mokiny Giedrius Mitkus iš Los Angeles. Dialogą apie šventąjį išpildė J. Kanapka ir J. Meškuotis. A. Katinauskas deklamavo K. Inčiūros "Baltasis raitelis".

Meninėje dalyje pasirodė J. Petraitis, akordeonu pagrodamas J. Strausso "Pasakos iš Vienos miškų". S. Rastonis pasakabino W. Labinskio "Paganini kurybos variacijas". Labai nuotaikingas ir pilnas hu-

moro "Sv. Antano pabiras" atliko mokyklos kvintetas: A. Bilitavičius, G. Margaitis, A. Stašaitis, A. Spakauskas ir A. Suopys.

Choras, vadovaujamas T. Bernardino, išpildė šv. Kazimiero giesmę "Omni Die — ausk Marijai rožių giją", liaudies dainą "Trijų seselių", K. Griauzdės "Sutems tamsi naktuzėlė" ir J. Naujalio "Lietuva brangi". Minėjimas baigtas tautos himnu. Jį ruošė Prano Dovydaičio moksleivių ateitininkų kuopa. M. Prišmontas

KĄ VEIKIA VERONIKA ZLOTKIENĖ

ROCHESTER, N. Y.

Veronika Zlotkienė, kuri praeitą vasarą dalyvavo vadinamą JAV "progresiuju" lietuvių ekskursijoje Lietuvoje ir, kai grįžusi, Darbininke ir kituose lietuvių laikraščiuose atvirai ir drąsiai papasakojo, ką pavergtoje tėvų žemėje matė ir girdėjo, tai "Laisvės" raudoname širšyne sukėlė negirdėtą sujudimą. Bandė Zlotkienės "klaidas" atitaisyti net pats R. Mizara, bijodamas, kad kartais Maskva neužsirūstintų už tylų pritarimą. Rašė ir kiti keli prsidengę įvairiaisiais slapyvardžiais, stengdamiesi ne faktų šviesoje pažūrėti i dabartinę Lietuvos liūdą ir skurdžią padėtį, bet įvairiais būdais suniekininti V. Zlotkienės asmenį, kas komunistų laikraščiam labai būdinga. O ir čia, Rochester, buvo tokių, kurie bandė pūsti i "Laisvės" triūba, manydami, kad kur du stos, visados daugiau padarys. O Zlotkienė dėl viso to tik šypsos ir sako, kad besinaudodama laimingomis pensininkės dienomis, daug su-

gaištanti laiko atsakydama i "Laisvėje" spausdinamus neteisingus užpuolimus; be to, kur pagaudama laiko, rašanti savo kelionės išpūdžius Lietuvoje. Kas jau buvo spausdinta, tai buvusios jos patirtų išpūdžių nuotrupos.

V. Zlotkienė yra gavusi labai daug laišku iš įvairių Amerikos vietų, kuriuose giriamas jos atvirumas ir didelis pasitarnavimas tiesiai apie dabartinę skurdo, vargo ir ruso prispautą Lietuvą.

Jos vyras Kazys Zlotkus buvo žadėjęs šią vasarą lankyti Lietuvoje, bet dabar griežtai atsisako, sakydamas, tai, ką išgirdęs iš savo žmonos (o jai netikėti neturįs jokio mažiausio pagrindo) ir kitų savo artimų ir patikimų pažįstamų, kurie jau lankėsi Lietuvoje, esą, visiškai neapsimoka ten lankytis, nes vistiek ekskursantai neturi jokios judėjimo laisvės. Jis važiuos tik i laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Šv. Kazimiero šventė

Kovo 5 šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, šventė praėjo pakiliai. Iš ryto lietuviškos radijo programos metu dr. A. Klimas savo jautriame žodyje i lietuvišką jaunimą, prisiminęs šv. Kazimiero sektiną jaunimui asmenybę, ragino jaunimą siekti aukštųjų mokyklų diplomų, kurių pagalba bus galima greičiau pasiekti Lietuvos išlaisvinimo. Popiet 5 val. šv. Jurgio liet. parapijos salėje, gausiai susirinkus skautų tėvams ir jų artimiesiems, lietuvių skautų mergaičių ir berniukų draugovės gražiai paminėjo skautų globėją šv. Kazimiera. Ta proga gražus būrys mergaičių ir berniukų buvo pakelti i aukštesnius laipsnius, o pora dešimčių pačių jauniausių skautų davė priesaikas ir gavo geltonus kaklaraiščius, kuriuos užrišo 1918 metų Vilniuje buvęs vienas iš pirmųjų skautų Jonas Miškinis, kuris vėliau savo paskaitoje prisiminęs šv. Kazimiero gyvenimą, labai gražiai ji sugretino su liet. skautų veikla, ragindamas jaunosius skautus ir skautes siekti šv. Kazimiero gražiųjų idealų. Kun. klebonas Pr. Valiukevičius apie pusvalandį rodė filmą iš savo kelionių po Palestiną ir artimuosius Rytus.

Po oficialios dalies toje pat salėje įvyko "Kaziuko mūgė" ir kavutė svečiams ir skautų tėvams. Minėjimui vadovavo skaut. Stasys Ilgūnas ir skaut. Dalė Podelytė.

Vytautas Bendoraitis neseniai atidarė moderniškai įrengtą vyrų ir moterų kirpyklą (1026 Hudson Ave.) Kirpykloje galima gauti pasiskaityti ir lietuviškų laikraščių.

Lituanistinių kursų tėvų komitetą šiais metais sudaro: Juozas Jonas, Jadvyga Reginienė ir Sofija Obalienė.

Siuo metu labiausiai perkamos knygos: R. Spalio, Alma

JUOZAS PETRAITIS, pranciškonų gimnazijos I klasės mokinys groja akordeonu šv. Kazimiero minėjime.

ANTROJI DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

PRANEŠIMAS NR. 4

II Dainų Šventės Komitetas, norėdamas padaryti viską, kad šventė pasisektų, prašo visus lietuvius prisidėti prie Dainų šventės pasisekimo, nes Dainų šventę reikia laikyti visų lietuvių švente. Prisidėti prie lietuviškos dainos galima aukomis, darbu ir dalyvavimu. Tad:

1. Kadangi Dainų šventė yra rengiama JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių vardu, tai jų apygardoms ir apylinkėms Komitetas išsiuntinėjo aukų lapus. Juos panaudojant, yra prašoma rinkti aukas, nes tokią šventę rengiant yra labai daug išlaidų. Nors ir mažiausia piniginė auka, bet bendroje sumoje bus vertingas įnašas lietuviškos dainos palaikymui. Aukų lapus gavo ir chorai, kurie dalyvauja šventėje. Visi aukų lapai, nežiūrint kas juos beturėtų, su pinigais ar čekiais turi būti gražinti Komiteto izdininui šiuo adresu: JAV ir Kanados lietuvių antrosios Dainų šventės komitetas, arba angliškai — Lithuanian Song Festival, Mr. Teodoras Blinstrubas, 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill. Čekius išrašyti komiteto vardu. Komitetas, gavęs aukas, tuoj išsiųs pakvitavimus. Aukos, kurios bus ne mažesnės kaip 5 dol., bus išrašomos Dainų šventės leidinyje.

2. Kiekvienas choras, kuris dalyvauja Dainų šventėje, turi apsieiti darbo. Vietos lietuviai, iš kurių chorai vyksta i Dainų Šventę, prašomi padėti surengti pobūvius ar koncertus, kurių pelnas būtų skiriamas to choro kelionės išlaidoms padengti. Chorai savo kasoje neturi jokių pinigų. Komitetas yra pasižadėjęs chorams atlyginti pusę kelionės išlaidų.

3. Dainų šventė yra lietuvių tautos šventė. Sitejo tautinėje demonstracijoje turėtų rengtis visi dalyvauti. Chicago's Amphitheatre, kuriame įvyks šventė, talpina iki 20 tūkstančių žmonių ir vietų visiems pakaks. Ten veiks ir šaldomo oro sistema. Todėl komitetas ragina visus ir visus savo atostogas taip suplanuoti, kad liepos mėn.

4. Dainų šventės komitetas sveikina tuos choros, kurie rengia koncertus dabar ir dainuoja Dainų šventės repertuarą dainas. Tai sektinas pavyzdys ir kitiems.

5. Dainų šventėje pakviesti dirigitai diriguoti yra prašyti su savo chorais įdainuoti i

Prancūzijos lietuviai

Lietuvos nepriklausomybės šventę Paryžiuje buvo paminėta vasario 19. Minėjime kalbėjo min. St. Lozoraitis.

Prancūzijos radijas Vasario 16 proga davė lietuvišką 15 minučių programą, skirtą Lietuvai.

Min. St. Lozoraitis tarnybos reikalais lankėsi Paryžiuje, kur buvo priimtas Prancūzijos užsienių reikalų ministerijoje. Taip pat susitiko su Prancūzijos - Baltijos draugijos valdyba ir lietuvių bendruomenės darbuotojais.

Apie Lietuvos totorius parašė straipsnį pulk. Jean Chabacier ir išspausdino kariuomenės istorijos žurnale. Straipsnis turi dvi dalis: totorių isikūrima Lietuvoje, Lietuvos totorių savaiporių pulko žygiai imperatoriaus Napoleono gvardijoje.

Vysk. J. Steponavičiaus suėmimas rado atgarsio Prancūzijos spaudoje, plačiai aprašė La Croix dienraštis.

Antanas Mončys, skulptorius, atlieka Prancūzijos didžiausios šampano firmos "Mercier" užsakymą — kuria skulptūrą Barčią ir keletą dekoratyvinių darbų.

Dail. J. Račkus, kuris sausio mėn. turėjo savo kūrinį paroda Londone, prieš išvykdamas i Kanadą, lankėsi Paryžiuje.

Prof. Jurgio Baltrušaičio knyga apie gotikos meną, išleista pernai, įtraukė i 50 geriausių knygų sąrašą. Iki šiol apie J. Baltrušaičio knyga jau buvo atspausdinti 37 straipsniai prancūzų spaudoje.

J. Zaranka, profesoriaujas Bogotoje, Kolumbijoje, prieš Kalėdų šventes lankėsi Paryžiuje.

Birutė Kapanaitė, prieš porą metų studijavusi Paryžiuje, sausio mėn. pabaigoje buvo atvykusi iš Chicago atostogų i Paryžių. Ji dirba United Airlines kompanijoje Chicagoje.

Adv. J. Dainauskas, Pr. L. B. Krašto Tarybos narys tikisi greitai laiku išvykti i JAV, kur gyvena jo šeima, kurios jis dėl karo įvykių nematė jau keliolika metų.

Šv. Kazimiero šventę Paryžiuje buvo paminėta kovo 5.

(Iš "Prancūzijos Lietuvių Zinių")

juostas tas, dainas, kurias jie diriguos Dainų šventėje. Tos juostos bus siunčiamos kitiems chorams, kad iš anksto chorų dirigentai susipažintų su norima dainų interpretacija, tampa ir kitais dalykais.

10. Visos chorų valdybos prašomos komitetui atsiųsti a. savo choro dabartinę fotografiją su choristų pavardėmis, b. choro dirigento fotografiją su vardu bei pavarde, c. trumpą choro veiklos apžvalgą.

Si medžiaga yra reikalinga spausdinti Dainų šventės leidinyje. Tuo reikalu chorams dar pridėdama atskira anketa su nurodytu redaktorius adresu, kuris redaguos leidinį.

Visais šventės reikalais prašoma kreiptis: JAV ir Kanados lietuvių antrosios Dainų šventės komitetas, arba angliškai — Lithuanian Song Festival, 7224 So. Rockwell St., Chicago 29, Ill., išskyrus finansinius reikalus, kur komiteto izdininio adresas yra specialiai nurodytas aukščiau.

Teskamba dainos už laisvą Lietuvą!

II Dainų Šventės Komitetas

VYTAUTAS VEBELIŪNAS

Tax Counselor & Public Accountant
praneša naują savo telefoną:

HI — 1-6799

100-21 89 Ave

Richmond Hill, N. Y.

Priėmimo valandos

Treč. Ket. Penk. Sešt.

6 vak. — 9 vak.
9 ryt. — 4 vak.

A. R.

IŠ VISUR

— Juozas Bičiūnas Chicagoje staiga mirė kovo 5, palaidotas kovo 8 iš šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčios. Buvo gimęs 1906 Kvetkų par., Lietuvoje. Aukštusius ekonomijos mokslus baigė Lietuvos universitete Kaune. Savo specialybėje dirbo Kaune ir Vilniuje, aktyviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime Nepriklausomoje Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Buvo ilgametis LKD Sąjungos Chicago skryiaus pirmininkas, Ateitininkų Vyttauto klubo narys, Chicago at-kų sendraugių skyriaus revizijos komisijos pirmininkas, talkinys finansiniuose reikaluose jubilėjimo at-kų kongreso komitetui. Paliko nuliūdime žmoną Bronę, sūnų Aristidą ir dukterį Vidą. Reikšdama velionies šeimai užuojautą Ateitininkų Federacijos Valdyba užprašė mišias ir prašo visų ateitininkų pasimelti.

— Prof. dr. Adolfas Sapoka, "Tėviškės Ziburii" redaktorius Toronte, Ateitininkų Federacijos Tarybos narys, staiga mirė kovo 9, palaidotas kovo 13 iš Priskėlimo lietuvių parapijos bažnyčios. Paliko nuliūdime žmoną Adelę ir dukterį Aldoną. Ateitininkų Federacijos Valdyba, reikšdama šeimai užuojautą, užprašė mišias ir prašo visų ateitininkų pasimelti.

— Viktoras Biržiška, gyvenęs Chicagoje, vasario 23 sulaukė 75 metų. Aukštusius technologijos mokslus yra baigęs Petrapilyje, Rusijoje, profesoriauęs Kauno ir Vilniaus universitetuose. Yra brolis Mykolo Biržiškos, Vasario 16 signataro, gimęs Vieškniuose 1886 vasario 23.

— Kolumbijoje Vasario 16 paminėta spaudoje ir per radiją ispanų ir lietuvių kalbom. Duota lietuviškos muzikos ir žinių. Iškilmingas mišias už Lietuvą Medelline aukėjo Msgr. B. Cardona.

— Putnam, Conn. Studentių ir moksleivių at-kų šventė bus gegužės 7 su žodžiu, menine programa ir pasilinksminimu.

— leškomi Juozas Stulga, mokesis Silalės gimnazijoje, o vėliau gyvenęs Tauragėje, ir Vir Vincas Minkštimas, dirbęs Rokiškio miesto valdyboje. Teiraujasi Zigmas Barčiauskas iš Pavaišikio, Užvenčių rajono, Saukėnų pašto, Lietuvos.

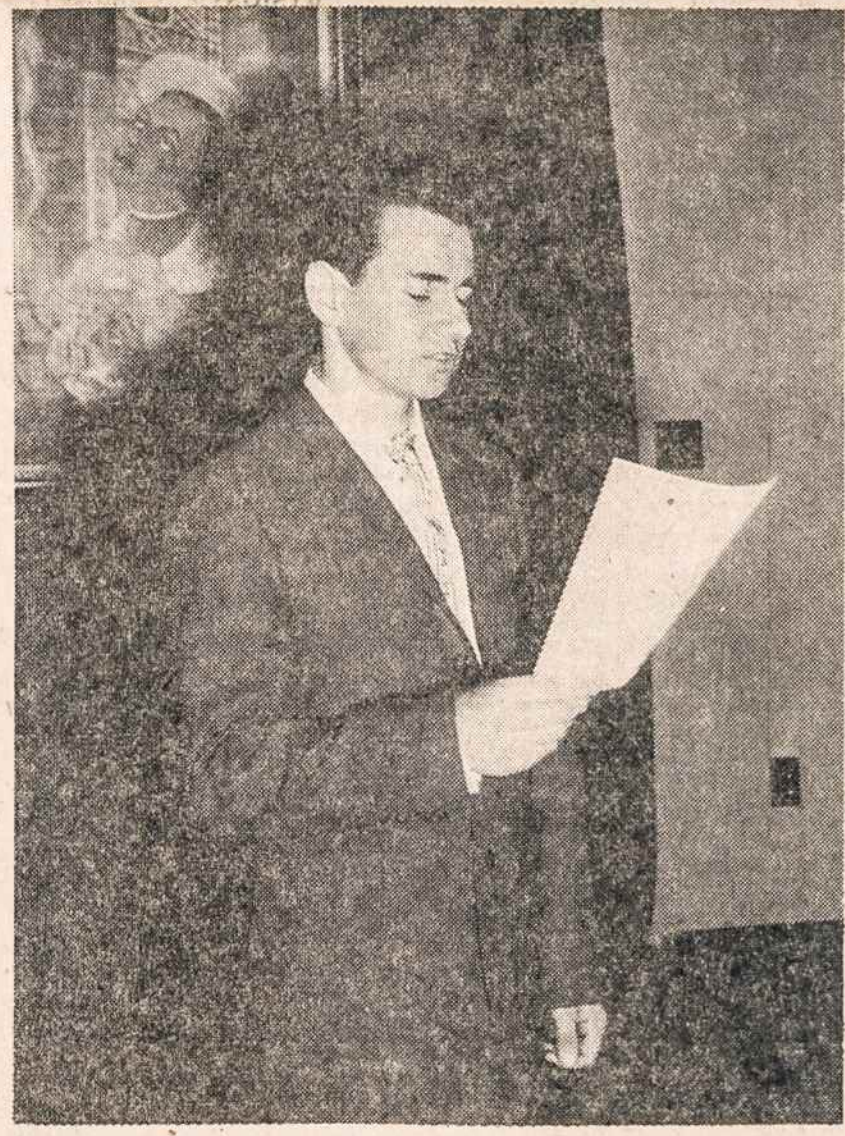

Sol. LIONE JUODYTĖ-Mathews yra įdainavusi naują lietuvišką dainų plokštelę — Long Play Hi-Fi Records

"MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI"

(My Lithuanian Memories) — Kaina \$4.98
Antrąją mažą (angliškai) — "Christmas Carols" — Shepherd Boy and Sleeping Child — Kaina 98¢
Išleistas Mill Marlboro Co. Platintojams išskyrus didesnius kiekius — didžiulna naujiena
Gaunama:

Alex Mathews—256 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.; Jack J. Stukas — 1264 White St., Hillsdale, N.J.; Juozas Ginkus — 495 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.; Darbininkas — 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.; Spaudos Kioskas — 280 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.

GIEDRIUS MITKUS, šv. Antano gimnazijos Kennebunkport mokinys, skaito referatą apie šv. Kazimiera.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

- Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos chorū: 16 dainų ... \$3.50
- Mano Lietuvos Prisiminimai, L. Juodis: 14 liet. dainų ... 1.00
- Christmas Carols Sol. L. Juodis, angliškai mažo formato Pl. ... 1.00
- Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai: Jokubas J. Stukas Nr. 1: 4.00
- Pavergtos Tėvynės dainos ir liet. operos, J. Stukas, Nr. 2: 4.00
- Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šok. ... 4.50
- Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišr. choro 17 dainų ... 4.50
- S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm. ... 5.00
- Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos ... 6.00
- Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgrota 12 liet. patrijotinių maršų 7.00
- Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis 10 plokštelių po 5.00
- Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos chorū — stereo ... 4.50
- Alice Stephens liet. kompozitorū 8 kūrniai ... 5.00
- Alice Stephens liet. kompozitorū 8 kūrniai stereo ... 6.00

PLOKŠTELIŲ ALBUMAI GAUNAMI:

DARBININKO administracijoje, 910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Studijų klubai laisvinimo darbe

Naujojo Brazilijos prezidento Janio Quadros laikysena tarptautinio komunizmo atžvilgiu yra neraminanti. Dar daugiau neraminanti yra jo laikysena pavergtosios Lietuvos atžvilgiu. Vliko kvietimą rašyti specialius laiškus tiek prezidentui, tiek užs. reik. min. Alfonso Arinos de Mello Franco, išjungę ir Studijų Klubai. Užsienių skyrius pasiuntė abiem pareigūnams plačius, motyvuotus laiškus, kuriuose išdėstė Brazilijos, kaip Jungtinių Tautų rario, išpareigojimus tos organizacijos principams, taip gražiai formuluotiems JT Chartos įžangoje. Pabrėžė Sovietų Sąjungos ir tarptautinio komunizmo grėsmę apskritai ir jų veiksmų sankcionavimo nemoralumą. Prašė nesiminti jokių žygių, kurie būtų nukreipti prieš Lietuvą. Atskiru aplinkraščiu užsienių skyrius paragino visus LKDSK vienetus ir atskirus narius rašyti panašius laiškus Brazilijos vyriausybei.

Graži prosvaitė Lietuvos laisvės kovos bare yra Kalifornijos sen. Thomas E. Kuchel rezoliucija, pateikta JAV senatui (S. Con. Res. 12), kurioje reikalaujama Lietuvai laisvės, jai priklausomų teisių ir vyriausybės pagalbos. Reikia pastebėti, jog tai pirmas kartas, kai tokia rezoliucija Senatui pateikiama. Tokią pačią rezoliuciją (H. Con. Res. 153) Atstovų Rūmuose pateikė taip pat Kalifornijos atstovas Glenard P. Lipscomb. Studijų Klubų užsienių skyrius specialiais laiškais padėjo abiem politikams už šį gražų mostą ir simpatiją Lietuvos laisvės bylai. Iš atskirų Kongreso narių prašė paramos toms rezoliucijoms praveisti. Aplinkraščiu visi vienetai ir nariai buvo paraginti panašiais laiškais ieškoti paramos, kad rezoliucijos būtų Kongreso priimtoms.

Ryšium su JAV ir kitų didžiųjų Vakarų valstybių pastangomis iš senesniai prasidėjusios Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijos išjungti vadinamuosius šaltojo karo klausimus, tad Vengrijos ir Tibeto žudynes, užsienio skyrius parašė ilga ir motyvuotą raštą ambasadoriui Stevensonui. Ta-

me laiške užakcentuojamas Sovietų Sąjungos suktumas, kuris jau ne kartą pastatė Vakarų valstybes prieš įvykusius faktus, kurių pastarosios jau nesugebėjo ar nenorėjo pakeisti. Laiške pabrėžiama, jog minėtų klausimų išjungimas gali būti apgavimas. Studijų Klubai dar bando pagelbėti kitų kraštų savo bendradarbiams išjungti laisvinimo darbą. Neseniai užsienių skyrius pasiuntė savo bendradarbiams Prancūzijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje ir Australijoje medžiagos anglų kalba apie Lietuvą ir patvarkė, kad jiems per juos būtų nuolat siunčiamas Lietuvos, Baltic Review ir ACEN News mums artimiems valstybininkams. Visi trys leidiniai duoda vertingos medžiagos apie Lietuvą. Jie turėtų pasiekti kiekvieną žymesnę svetimtautį. Studijų Klubai nors labai kuklia talka į šį darbą jungiasi (SKI)

Parapija ir draugijos Waterbury, Conn.

Išmokėta 60,871 skolos

Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas kun. A. E. Gradecko apyskaitoje nurodoma, kad 1960 metais turėta 160,443, 35 dol. pajamų, būta 3037 parapiėčių, vaikų mokykloje 592, prie pirmos komunijos prijėję 38, krikštų 75, mirimų 82 ir vedybų 18. Skolų praeitais metais išmokėta 42,329 dol. Bet labiausia visus nustebino, kad klebonas kun. A. E. Gradeckas per penkiolika mėnesių savo buvimo parapijoje išmokojo net 60,871 dol. iš seniau užsilikusios skolos; liko dar 37,100 dol. Manau, kad šia proga verta suminėti tas draugijas, kurios padeda klebonui ir parapijai žengti priekin.

Gyvojo Rožančiaus Draugija

Isteigta 1906. Remia ligonis maldą ir visapusišką pagalbą, gelbsti bažnyčios ir tautos reikalams. 1961 metų valdybą sudaro: Magdalena Karinauskienė, Marijona Sambarienė, Stefanija Dumšienė ir Jonas Gir-dzijauskas. Draugijos mišios ir susirinkimai būna pirmą mėnesio sekmadienį.

Trefininkų Kongregacija

Isteigta 1889, turi 139 narius. Valdybą dabar sudaro: Marijona Stankevičienė, Mariutė Kašetaitė, Angelė Radimienė, Kazimiera Petrauskienė, Ur-

LOS ANGELES lietuvių parapijos salėje kovo 5 įvyko puikus šv. Kazimiero minėjimas su turtinga programa, kurią išdirdė parapijos choras ir solistė D. Stankaitytė. Nuotraukoje: parapijos klebonas kun. J. Kuching s dėkloja programos išpildytojams ir gausiai atsilankiusiai publikai. Matomas muzikas Br. Budriūnas, solistė D. Stankaitytė ir choras.

šulė Žilinskienė ir Ona Gir-dzijauskienė. Ši draugija remia visus lietuvių vienuolynus ir tikrai tarnauja Dievo garbei ir tautos gerovei. Narių šv. mišios ir susirinkimai būna taip pat pirmą mėnesio sekmadienį.

Kristaus Kančios Brolija
Isteigta 1944. Remia vienuolynus ir kitas lietuvių katalikų įstaigas. Valdyba — Magdalena Karinauskienė, Marijona Sambarienė, Stefanija Dumšienė ir Ona Šmotienė. Mišios ir susirinkimai būna trečiąjį mėnesio sekmadienį.

Moteryų Sąjungos 43 kuopa
Isteigta 1930. Teikia ligoje pašalpą, išmoka pomirtinę ir prumeruoja savo žurnalą "Moteryų Dirvą", supažindina nares su kitų miestų bei pasaulio moterų veikla. Pasizymi gražiais parengimais, o ypatingai "Kaledų dieduku" — linksmu pobūviu. Valdyba — Marcelė Digimienė, Marijona Kazlauskienė, Stefanija Dumšienė, Stefanija Sapranienė, Marijona Sambarienė ir Ona Šmotienė. Metinės narių mišios ir bendri pusryčiai būna gegužės mėnesį, susirinkimai esti pirmą mėnesio penktadienį. Kuopa dar turi nuo 1941 metų chorą, suorganizuotą St. Supranienės rūpesčiu. Choras sekmadienių rytais 10 val. gieda mišias. Choro valdyba: Catherine Roman, (Nukelta į 7 psl.)

RŪTA KIMONYTĖ, filmų aktorė, buvo puiki programos pranešėja Los Angeles lietuvių parapijos salėje, minint šv. Kazimierą. Abi nuotraukos L. Kancausko.

DĖMESIO!

Kas neturi kur ramiai leisti gyvenimo dienų, kreipkitės į Old Town Farm — poilsio namų — šeimininkę. Čia lietuviškas ir visad šviežias maistas, nes turi 600 akrų žemės. Augina savo gyvulių ir paukščių. Geri kambariai. Oras labai tyras. Gražios apylinkės pasi-vaikščioti. Medicinos priežiūra. Tik 15 mylių nuo Waterbury, Conn. Išlaikymas tik apie 100 dol. mėnesiui. Adresas: Bernice Blekis, Old Town Farm, Terryville, Conn. Tel. Bristol LUD-low 2-5143

SIUNTINIAI Į RUSIJĄ IR RUMUNIJĄ

Siųskite maistą, medžiagą ir ką tik jūs norite į Rusiją ir Rumuniją per mūsų seną, patikimą ir patyrusią organizaciją. Greitas ir mandagus patarnavimas. Mes galime atvykti į na mus. Visos išlaidos apmokamos čia. Jūsų artimieji nieko nemoka. Prašykite kainoraščio (specialiai Rusijai ar Rumunijai).

USAM CORPORATION
104 West 29th, New York 1, N. Y.
Tel.: Chickering 4-7898

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jelgu abejojate, paprašykite pamėginimul. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresniems krautuviams, kad Jūs tiek išpopuliarinot MICHIGAN FARM SŪRĮ, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vieninteliai šio sūrio gamintojai Fountain, Mich.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISASUKAS	69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y.	Tel. TW 4-8087
VICTOR ABECŪNAS	351 Park Street, New Britain, Conn.	Tel. BA 3-1342
JONAS JAKUBAUSKAS	634 N. Denison Street, Baltimore, Md.	Tel. Longwood 6-262.
MECISLOVAS KAVALIUSKAS	24 Prospect Street, Hyde Park, Mass.	Tel. Hyde Park 3-3975
GEORGE GALŪNAS	1400 Caniff, Detroit, Mich.	Tel. TO 8-7062
STANLEY METRICK	1804 W. 47th Street, Chicago, Ill.	Tel. Yards 7-8393
JOHN SHURNA	5418 Soj Albany, Chicago, Ill.	Tel. Grovehill 6-7783
ALLAN STEWART	4310 No. Broad St., Philadelphia, Pa.	Tel. Glazstone 5-1310

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

per Lietuvių Prekybos Bendrovę Londone, kurios atstovybėje yra didžiausias įvairių medžiagų ir kitų prekių pasirinkimas. Už atstovybės sąžiningą ir pigų patarnavimą yra gauta daug padėkos laišku.

Prašoma kreiptis ir įsitikinti pas atstovą

JONĄ DAUGIRDĄ

337 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-4940 ir EV 4-1232

Norite geros — meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 7-2155

Resid. Illinois 8-7118

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

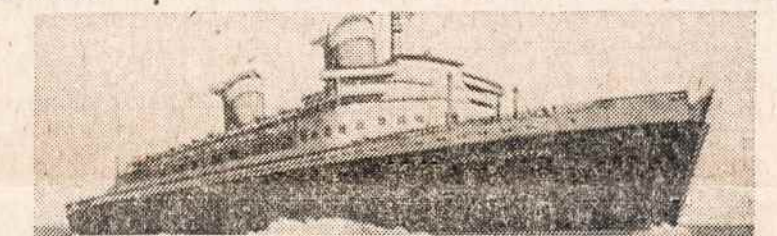
INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue

Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

— HAVEN REALTY —

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

S & G MEAT MARKET

buvusi

J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stag 2-4329

Tel.: APplegate 7-0349

Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET

BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITES PROGA!

- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaidos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpiginimai aukščiausiais įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniumi

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS

SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Saš vestuvėms, ir kitioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kainomis.

Geriausiai

apie 1961 metų įvykius nusimanyti, jeigu D A R B I - N I N K A skaitysi.

START LENTEN MENUS WITH TASTEE...

"SERVE SOMETHING SPECIAL"

Tastee SHRIMP COCKTAIL

Ready to eat in its own delicious, tangy sauce. Sold in handy reusable glass tumblers. Available at your neighborhood grocery or Supermarket.

TASTEE COCKTAILS, Inc., NEWARK, N. J., N. J. BI: 3-1600

THERE'S ROOM FOR YOU NEXT FALL

ON THE NEWEST COLLEGE CAMPUS IN OHIO

Dormitories on the new Site

The only Catholic coeducational college in the northern half of the State of Ohio is The College of Steubenville, founded in 1946, and fully accredited by the North Central Association. It is operated by the Franciscan Friars. In September the College moves to a new 40-acre campus in the city. All new buildings and new dormitories. There is room for 30 young women and 100 young men, who possess at least C averages in academic subjects, who will be accepted on a first-come, first-served basis. Degrees offered in: Accounting, Biology, Business Administration, Chemistry, Communications (Journalism, Radio-TV) Education (Elementary and Secondary), Engineering, English and Literature, History and Political Science, Mathematics, Modern Languages, Physics and Psychology.

For Complete Information write or phone:
The Registrar, The College of Steubenville
Steubenville, Ohio
420 Washington Street Tel: Atlantic 2-5365

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėms, apsiaustams, suknelėms ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siūnčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

MERCURY Parcel & Trading Co.

943 Elizabeth Avenue Elizabeth, N. J.

Skyrių veda JONYNA ŠIŠIENĖ

Phone: ELizabeth 4-7608

Siuntiniai į —

LIETUVĄ, UKRAINĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus
SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS

Didelis pasirinkimas vilnonių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėms, paltams; vilnonės skaros, kiltimai, lovų užtiesalai ir kt. • Priimami užsakymai ir raštu. Jums patarnaus lietuviškas moteris, kalbanti įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas.

Kviečiame jus tapti mūsų klientais

Atidara nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vakaro

Sekmadieniais nuo 8:30 val. iki 4 val. popiet.

Pagrindinė kontora: 80 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Krautuvė: 75 East 7th Street • Tel. OR 4-3930

Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tai tūkstančiai pastovių klientų visoje Amerikoje

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta ras didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JOSŲ ARTIMESIEMS IMPORUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

Specialus patarnavimas paruosiant paketus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y. Tel.: AL 4-8319

DABAR JOS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai paruosiant kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsikviesti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

VELYKOS ARTEJA

Siūsti Velykoms dovanų siuntinį draugams ir giminėms į visas USSR dalis yra lengva ir patikima per

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Cosmos turi daug metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų klientų

Siuntiniai apdrausti — Pristatymas garantuotas Gavėjas nieko nemoka

Rašykite arba aplankykite Jums artimiausius mūsų skyrius:

- NEW YORK 3, N. Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- BROOKLYN 21, N. Y., 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
- ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Avenue — Tel. LO 2-5941
- LAKELAND, N. J., 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2858
- HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel.: TO 1-1068
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6956
- CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel.: WA 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave. — Tel. WA 2-4035
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256
- PASSAIC, N. J., 176 Market St. — Tel.: SR 2-6387
- DETROIT, Mich., 6440 Michigan Avenue — Tel.: TA 5-8050
- VINELAND, N. J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais
- JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St. ir kamps Jersey Avenue

RIMAS VAICAITIS, atvykęs neseniai iš Lietuvos, yra laimėjęs taures ir medalius ėjimo lenktynėse. Jis yra Chicagos Neris klubo valdyboje. Nuotr. Z. Degučio.

Parapija ir draugijos Waterbury, Conn.

(Atkelta iš 6 psl.)

Anna Klimašauskas ir Mary Stangus. Repeticijos būna antradienių vakarais.

Maldos Apaštalavimo Draugija įsteigta 1903, narių turi apie 300. Iškilmingos mišios ir bendri pusrūčiai būna Kristaus Karaliaus šventėje. Selpia ligonis, už mirusius užprašo dvejais mišias, remia parapijos ir tautos reikalus. Valdyba: Ona Girdzijauskienė, Ona Jakštienė, Stefanija Dumšienė ir Veronika Zukauskienė. Susirinkimai esti ketvirą mėnesio sekmadienį.

Moterų Apšvietos Klubas

Įsteigtas 1914. Susirinkimai pravedami lietuviškai, nors valdybos visos narės yra JAV gimusios. Valdyba — Elena Lauryn, Amy Bensleben, Stefanija Sapranas, Mary Stangus, Mary Bakutis, Agnes Trušinskas ir Pauline Grinčiūnas. Susirinkimai būna trečią mėnesio ketvirtadienį.

Lietuvos vyčių 7-ta kuopa

Įsteigta 1916 metais, narių turi apie 100. Kasmet iškilmingai mini šv. Kazimierą, surengia bent kelis pobūvius, iš kurių gaunama nemažai parapijai bei organizacijai pelno. Dabartiniu laiku, dėka Al Grebliūno, iš narių bei bičiulių surinkta virš 400 dol. vyčių organizacijos istorijai. Valdyba — Izidorius Valaitis, Teodoras Tata, Petronė Richards, Marcelė Andrikius, Eleonora Barkauskas, Alfredas Grebliūnas, Edvardas Di Napoli, Lelija Paulauskas, Pranas Shaknaitis ir Robert Quette. Susirinkimai būna trečią mėnesio penktadienį parapijos vyčių klube.

ALRK Susivienijimo 11-ta ir 91-ma kuopos su šia organizacija privalėtų susipažinti ir į ją įstoti kiekvienas susipratęs lietuvis katalikas, nes Susivienijimo kapitalas siekia trijų milijonų, galima apsidrausti nuo penkių šimtų iki dešimt tūkstančių pomirtinės ir gauti nuo 3 dol. iki 18 dol. į savaitę ligoje pašalpos. Savaitraštį "Garsą" nariai gauna velni. Susivienijimas šiais metais minės 75 metų savo veiklos sukaktį. Abi kuopos tam minėjimui uoliai ruošiasi. Valdyba — Jonas Burneckas, Ona Barkauskas, Elzbieta Veturis, Marė Kazlauskas, Elzbieta Puzemis ir Ona

IESKOMAS LIUDININKAS

Automobilio nelaimėje 1960 balandžio 9 d., apie 2 val. ryte, Meeker Ave. ir Noble St. sankryžoje, Newark, N. J., Nicholas Ledkovsky buvo sunkiai sužeistas. Nelaimės liudininku buvo jaunas, apie 21 metų, lietuvis vyrukas, blondinas, kuris pašaukė policiją ir greitosios pagalbos automobilį; globojose sužeistąjį, iki atvyko policija. Policija jo pavardės nei adreso neužsirašė. Advokatas Rodman C. Herman, 744 Broad St., Newark, N. J. (tel. Mitchell 2-1593) labai prašo minimą liudininką pranešti jam savo pavardę ir adresą. Nelaimės ištiktasis už tai bus labai dėkingas. (Skelb.)

Šmotas. Susirinkimai esti antrą mėnesio sekmadienį.

Šv. Onos Draugija

Įsteigta 1913 metais, narių turi apie 250, turto — arti 10,000. Išmoka ligoje pašalpą ir pomirtinę. Valdyba — Morta Zaiskienė, Marė Fortier, Marė Stankevičienė, Ursulė Liaudinskienė, Olga Gečionis, Margaret Jacobs, Paulina Naujavičienė ir Ona Stašaitis. Draugija kasmet surengia jaunų talentų vakarą. Susirinkimai būna sekmadieniais po 15-tos mėnesio dienos.

Šv. Juozapo parapijos choras

Tikslas — mylėti, studijuoti ir skleisti — garsinti lietuviškąją giesmę — dainą. Praeitę choras yra surengęs daug koncertų, suvaidinęs operėčių ir scenos kūrinių, dalyvavęs 1939 pasaulinės parodos ir 1956 Chicagoje dainų šventėse. Siem du sykiu savaitėje repetuoja ir ruošiasi dalyvauti šio miesto visų chorų "taikos" pamaldose šv. Margaritos bažnyčioje ir antroje dainų šventėje, kuri įvyks liepos 2 Chicagoje. Be to, ruošiasi parapijos koncertui lapkričio 26. Valdyba: Marcelė Andrikytė, pirm., Vladas Vaškėlis ir Ed Stulginskas — vicepirm., Valerija Gelumauskienė ir Locadia Sulauskas rašt., Kazimiera Čampienė izd., Stefanija Miklinevich, P. Marūnas, J. Kazlauskas ir J. Karmūza — valdybos nariai. Norime dar pasididžiuoti vyrų kvartetu (J. Brazauskas, J. Muraška, K. Seliokas, E. Stulginskas), kuris pasižymi ne tik vietoje, bet ir kituose miestuose. Solo dažnai pasirodo Marcelė Andrikytė, Nelė Meškūnienė, Bronė Ortlieb ir Jadvyga Stulginskaitė. Repeticijos būna trečiadienių ir penktadienių vakarais. Kviečiame į chorą visus, nes kol lietuviai dainuos, tol Lietuva gyvuos!

Altoriaus Draugija

Įsteigta klebono kun. A. E. Gradecko 1960. Draugija rūpinasi bažn. švara ir tvarka; ji yra pavyzdinga. Valdyba: Mary Fortier, Julija Bulevich, Isabelle Orintas, Stephanie Miklinevich, Adele Bart, Mary Karvelis, Beatrice Stasonis, Stephanie ir Pauline Grinčiūnas. Susirinkimai būna paskutinį mėnesio antradienį.

Šv. Vardo Draugija

Įsteigta 1935, narių turi apie 250. Draugija tarp kitko remia jaunimo sportą, vienuolynus ir kitas lietuviškas įstaigas. Kiekvienam vyrui patartina į draugiją įsirašyti. Valdyba: Jonas Slick, Teodoras Tata, Jonas Orintas, Robertas Určinas, Kazys Matusевич, Juozas Zemaitis, Vincas Gervickas, Juozas Stasonis, Al Kuzmich, Ed Rice, Juozas Samoška, Pranas Grazdaskas, Andrius Bomba, Jonas Ambrozaitis ir adv. J. Ališausky. Narių mišios ir susirinkimai būna antrą mėnesio sekmadienį.

Darbininkų Sąjungos 5-ta kuopa

Įsteigta 1915. Remia spaudą, ypač Darbininką ir visus Lietuvos laisvinimo ir šalpos sąjūdžius. Valdyba: P. Jokubauskas, A. Petrauskas, A. Paliulis ir V. Urbonas. Susirinkimai būna ketvirtą mėnesio sekmadienį.

Ateitininkų Sąjunga

Įsteigta dr. Vinco Smulkščio rūpesčiu, berods 1949 metais. Praeitę ateitininkai yra pravedę daug kultūrinių pobūvių, paskaitų, koncertų ir scenos vaidinimų. Dabartiniu laiku pirminkauja Juozas Gelumauskas. Šiais metais metinio susirinkimo dar nebuvo.

Rūtos Draugija

Įsteigta 1906. Išmoka ligoje pašalpą ir pomirtinę. Remia pagal reikalą tautiškus ir parapiinius reikalus. 1961 metų valdyba: Ona Girdzijauskienė, Helen Miller, Phyllis Maton, Ursulė Liaudinskienė, Veronika Zukauskienė, Marg. Mekenis, Mary Kazlauskas, Gertruda Leranavičienė ir Rožė Pocienė. Susirinkimai esti pirmą mėnesio sekmadienį. (bus daugiau)

KREPSIO rungtynės Marijos aukštesnės mokykloje Chicagoje.

C. A. Voket - Vokietaitis
ADVOKATAS
41 - 40 74th St.
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APllegate 7-7083

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas, Sidabras, Deimantai
Lakrodožiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y. EV 4-2318

JUOZO IR IZABELĖS MISIŲNŲ RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

Lietuviškų produktų:
DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ
PETRO LISAUSKO krautuvė
64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087
Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams
Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519
Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviams
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT
LIQUORS — BEER — WINES
SKANŪS LIETUVISKI UŽKANDŽIAI
šeštadieniais ir sekmadieniais
griežia J. Mortolačio Lietuviškas orkestras
Sav. P. VISNIAUSKAS
31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

REPUBLIC Wine & Liquor Store
322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 7-2089
Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS FUNERAL HOME
280 Chestnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.
PETRAS KARALIUS, savininkas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS
74 Providence Street WORCESTER, MASS
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME
Joseph J. & Johanna H. Dirsa
51 PROVIDENCE STREET WORCESTER 4, MASS
PLasant 4-3501 PLasant 4-3865

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandėje suteikia puikų patarnavimą
Edward A. Zigas FUNERAL HOME
540 East Street, New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-9336
Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

FESTIVAL RESTAURANT
88 East 99th Street
New York 24, N. Y.
MU 9-2975

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALES PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.
Tel. MU 3-2928
VACYS STEPONIS

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Columbijos universiteto politinių studijų klubas kovo 17 d. v. ruošia paskaitą ir diskusijas Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų klausimu. Paskaitai paskaitas Pavergtųjų Jungtinių T. pirm. V. Sidzikauskas. To klubo vicepirmininke yra Jūratė Jasėnaitė, kurios pastangomis šios diskusijos ir organizuojamos.

Kun. V. Dabušis, Ateitininkų Federacijos gen. sekretorius ir Darbininko redaktorius, kovo 12-13 buvo išvykęs į Torontą, kur Darbininko redakciją ir Ateitininkų Federacijos Valdymą atstovavo dr. Adolfo Sapokos laidotuvasė.

Lietuvos atsiminimų radijo valanda švenčia 20 metų sukaktį. Ta proga koncertą ir balilų ruošia balandžio 30 Webster salėje. Programą išpildys Alice Stephens merginų ansamblis iš Chicago, Rūtos radijo dainų ir tautinių šokių ansamblis. Banketas bus balandžio 29 Robert Treat viešbutyje Newark, N. J.

Dr. Pr. Bagdas iš Brooklyn persikėlė į savo namą — 47-21 243rd St., Douglaston, N. Y., Tel. BA 4-7491.

KIEK IR KĄ SUSELPĖ NEW YORKO KATALIKAI

New Yorko arkivyskupas kard. Spellmanas paskelbė katalikų šalpos rinkliavą savo vyskupijoje balandžio 23 — gegužės 3. Nori surinkti 3,325,740. Eis per katalikų namus. Laiko, kad dienos uždarius bus aukos norma. Pernai surinko 3,197, 108 dol. Iš surinktų pinigų administracijai išleido iš vieno dolerio 5 centus, 44 centai iš kiekvieno dolerio teko šeimoms šelpti, 23 centai kūdikiams, 22 jaunimo veiklai, likę 6 centai sveikatos reikalams.

Viso buvo sušalpta 565,296. Tai kiekvienas aštuntas šios bendruomenės narys. Daugiau kaip trečdalis visų sušalptųjų šeimų ir kūdikių buvo kalbantieji ispaniškai.

Parduodamas gražus 8 šeimų mūrinis namas su naujai įvestu apšildymu ir šiltu vandeniui Williamsburgo sekcijoje. Pirkėjui yra laisvas butas. Išsimokėjimo sąlygos labai patogios. Teirautis EV 7-3452.

Ieškoma 3 kambarių viengungiu su maudyne ir virtuve. Rašyti: A. Kaupas, 201 York St. Brooklyn, 1, N. Y.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood; tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmo pabaigos. Trečiadieniais — 12 val. dienos Penktadienį, kovo 17, iki Trečiadienio, kovo 22, 1961, Pilna jumorio spalvota filmas "DIE ZWILLINGE VOM ZILLERTAL"
Vaidina: Isa ir Jutta Guenter — Joachim Fuchsberger — Hans Moser "Die Mage von Heiligenblut"
Priedinė filmas: Werner Fink — Albert Rueprecht ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

Pranciškonų vizitatorius

Lietuvių pranciškonų šv. Kazimiero provincija kas treji metai oficialiai aplanko Ordino generalinio viršininko atstovas — vizitatorius. Tom pareigom siemet paskirtas Tėv. Bertrandas Campbellis, buvęs New Yorko amerikiečių pranciškonų provincijolas ir dabartinis studijų prefektas. Vizitatorius į vienuolyną atvyko kovo 6. Čia pabuvo porą dienų, susipažindamas su vienuolyno veikla. Palinkėjęs Dievo globos tęseti lietuviškos kultūros darbe, kovo 7 vakare svečias išvyko lankyti kitų vienuolynų.

Alina Grininė kovo 14 "United States" laivu išplaukė atgal į Europą. Amerikon buvo atvykusi gruodžio 9, aplankė savo bičiulius bei draugus, ilgiau svečiavosi Chicagoje.

NEPAPRASTA NAUJIENA

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktorium,
Eiliniam skaitytojui neliko abejonės, kad pereinam Darbininke Jūsų komentaras apie New Yorko Lietuvių namus buvo išreikštas su pašaipa: "New Yorko lietuvių namai (Lithuanian Center, Inc.) dar tik popieriuje".

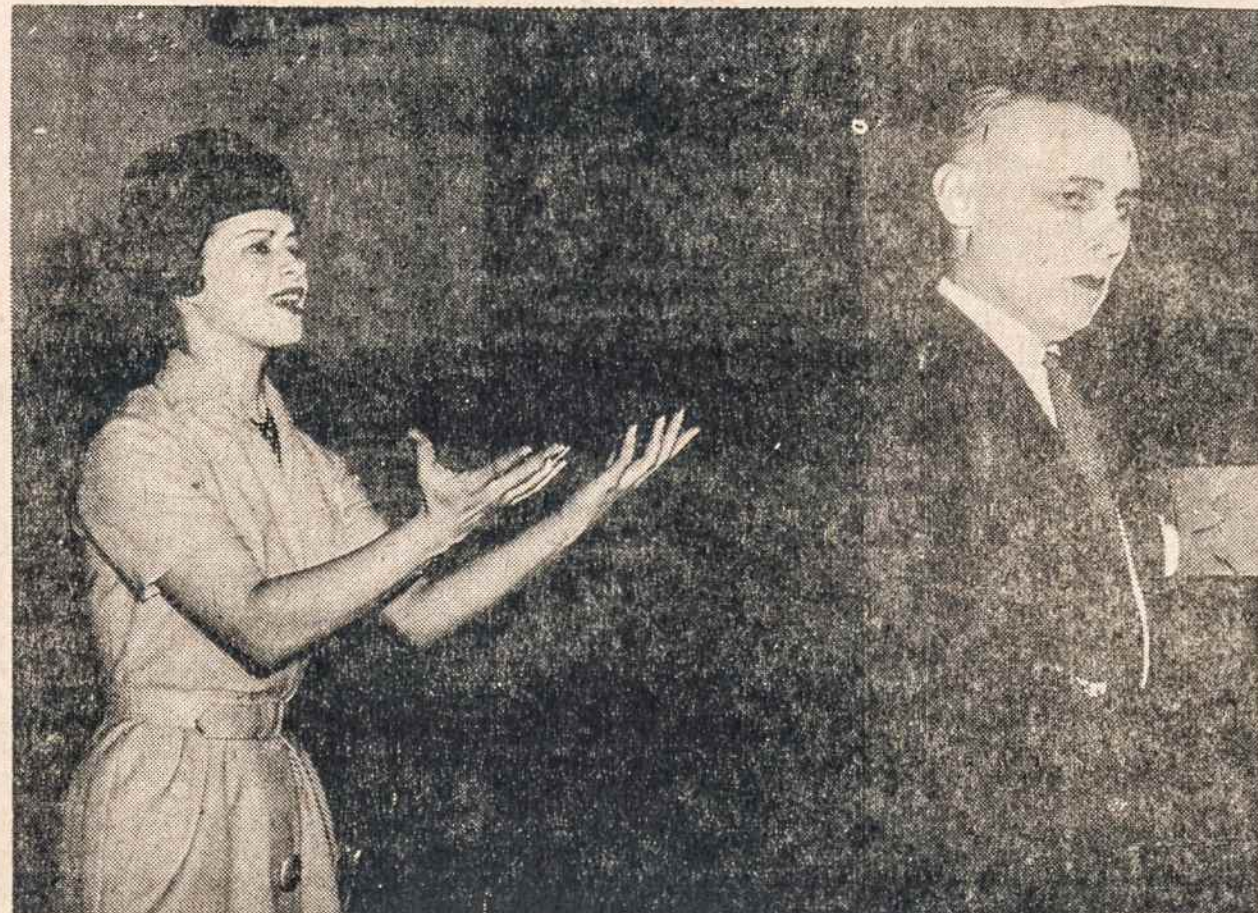
Kaip gi kitaip namai gali būti pradėti statyti? Bet kokio didesnio darbo planavimas prasideda popieriuje. Nejaugi, statydamas namą, pirma lipdysi plytas, o paskiau darysi brėžinius? Todėl ir New Yorko Lietuvių Namai yra kol kas planuojami popieriuje. Jie gal ir pasilikis popieriuje, jei mūsų spauda, kuri yra pagrindinis visuomenės nuomonės formavimo veiksnys, pasilikis šiam svarbiam darbui bešališka, arba, jei spaudos kritika nebus konstruktyvi.

Su pagarba

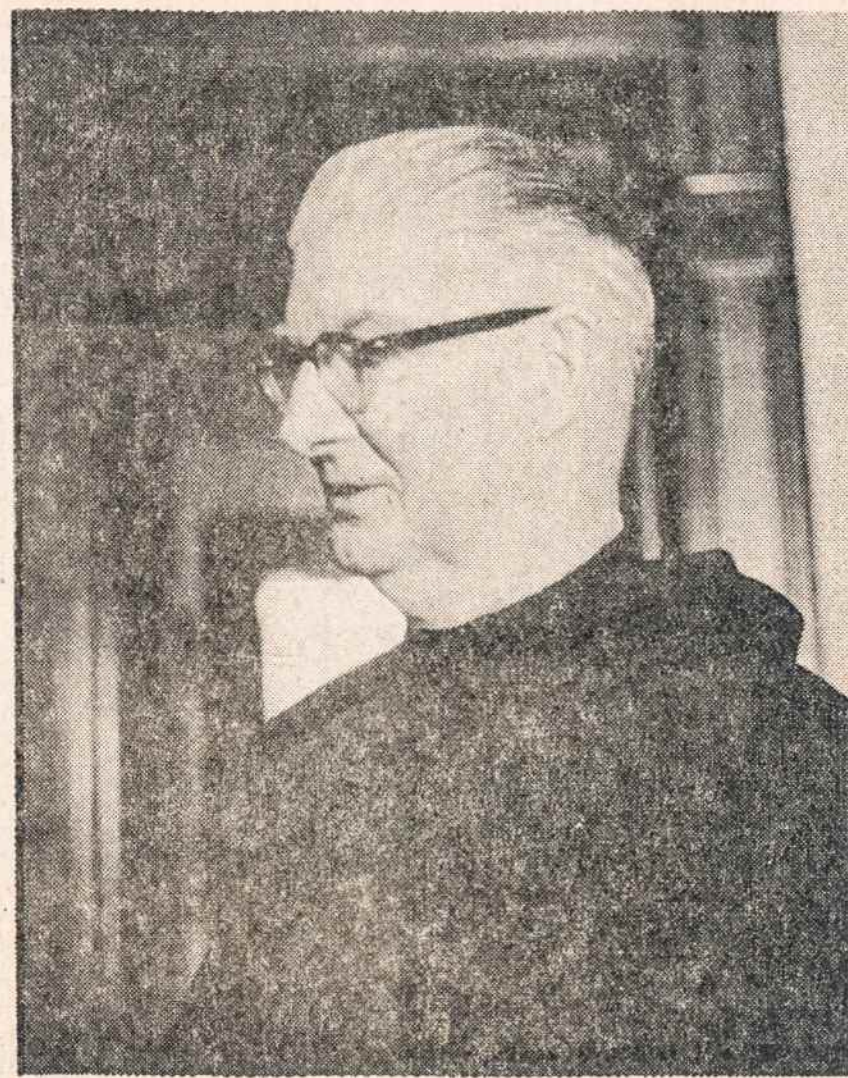
Romas Kezys

"•"

Red. pastaba. Tasai pirmasis įvadinis sakinytis negalėjo skaitytojui pašaipos sukelti, kaip p. R. Kezys mano, nes toliau duota tiksli ir bešališka informacija apie visus projektus. Ar jie nėra dar popieriuje? Kad virstų tikrove, priklausys ir nuo to, kiek organizatoriai bus konstruktyvūs ir nešoks jau iš pradžių su priekaištais, kuriems nėra dar pagrindo. Daugiau vėsos, mielas p. Kezys!

P. LIŠAUSKAITĖ ir St. Geldauskas vaidina "Nežino moje".

TEV. BERTRAND CAMPBELL. O. F. M.

Aukos Lietuvos laisvės reikalui

KEARNY, N. J.

Kearny kad ir maža lietuvių kolonija, bet savo 1960 metų duoklę Balfu centrui atidavė: nusiuntė iš viso 600 dol. ir 3705 svarų drabužių ir avalynės.

Norėjosi daugiau surinkti ir tiems vargstantiems mūsų tautiečiams labiau padėti. Tačiau reikalas nėra taip paprastas. Doleris sunku išspausti šalpos reikalams. Reikia kalbėti, tikinti ligi gerklės apkarsta. O lengva ir smagu būtų dirbti, jei, paskelbus vaju, be didesnio raginimo bei maldavimo visi savo auką atneštų ir įteiktų.

Tie geraširdžiai, kurie supra to vargstančiuosius ir savo auką paskyrė, yra šie:

50 dol. — Lietuvių Katalikų Bendruomenės centras, Kearny, N. J., Lietuvių Politikos Klubas, Kearny, N. J.; 25 dol. — Sopulingosios Dievo Motinos Moterų Sodaliečių Draugija; 12

dol. — Kearny Trečiojo Ordino šv. Pranciškaus kuopa; 10 dol. — Sopulingosios Dievo Motinos Draugija, šv. Onos Draugija, R. K. Moterų Sąjungos Kearny kuopa, Lietuvių Bendruomenės Kearny — Harrison apylinkė, Shaw Home for Services, A. Gėruliai, P. Gibbai, T. Koreiva, J. Mėlynis, A. Mockus, Salmienė, J. Vaičiūks, 8 dol. — A. Gražulis; 7 dol. — T. Grinevičiai; 5 dol. — Apaštalystės Draugija, Ch. Alieckis, J. Bilaičiai, J. Bujauskas, P. Biekša, J. Balazas, J. Bačėnas, A. Dargiai, S. Daugėlai, F. Gelinaičiai, Elz. Jankauskienė, V. Kašeta, J. Katiliai, J. Kaziūnas, J. Kacprowicz, O. Mašinauskienė, V. Malinauskienė, K. Nugaris, V. Pietariai, J. Pakniai, V. Ramanauskai, J. Svirnėlis, S. Skripkai, O. Skurvydienė, J. Smiegelskiai, O. Stupinkevičienė, J. Slekaitis, V. Sukiai, P. Suky, J. Snakis, J. Tūmai, A. Vitkauskas, J. Wilkie, P. Velevas, T. Vancevičiai, L. Yesalavage, P. Zalubas, F. Zylinskai; 3 dol. — A. Arminas, J. Alieckis, B. Cassidy, Elena Jankauskienė; 2 dol. — A. Ambručiai, J. Glėbus, L. Gudelienė, M. Goraitė, E. Juškuvienė, J. Katiliai, jr., Millin, P. Maleckas, A. Palukaitis, L. Rokas, S. Rimgail, A. Skripstūnas, E. Stodolskiai, Tamulevičienė, P. Tidikis, V. Ward, V. Yesavage, R. Vopšas.

Kiti aukojai po 1 dol. ir jų dėl vietos stokos neįmanoma išvardinti.

Visiems aukotojams reiškiu nuoširdų lietuvišką aciu! Sudėtos Balfui aukos bus didelis įnašas vargstantiems ir laukiantiems pagalbos mūsų tautiečiams.

J. Mėlynis

Kearny — Harrison Balfu skyriaus pirmininkas

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: **Glennore 5-7281**

**BOSTONO
LITHUANIAN
FURNITURE CO.**

N. A. Kunigų Vienybės susirinkimas bus kovo 17 parapijos klebonijoje. Pradedamas šv. Valanda bažnyčioje 11 val. ryte. Po to bus pietūs ir susirinkimas klebonijoje.

Aukos parapijai: Pranciška Zaletskienė savo mirusio vyro Domininko ir Ona Kulpinienė bei Ona Vyšniauskienė savo mirusiųjų artimųjų atminimui paaukojo po arnotą. Joana Grigienė savo tėvelio Domininko Lipsko atminimui paaukojo mišiolą. Ona Vaičiūnienė savo vyro Juozo ir sūnaus Boleslovo atminimui paaukojo 20 dol. žvakėms parapijos 40 valandų atlaidam.

Laisvės Varpo banketas ruošiamas balandžio 16, sekmadienį po Atvelyko, piliečių klubo salėje. Laisvės Varpo radijas dabar girdimas M 1190 kilociklų ir FM 105,7 megaciklų bangom.

Pabaltiečių draugijos koncertų serija siemet užbaigiama lietuviška programa. Koncertui pakviesta iš Chicago solistė Prudencija Bičkienė. Koncertas bus balandžio 21, penktadienio vakare, Jordan Hall salėje. Bilietus į koncertą galima gauti iš anksto O. Ivaškiens baldų krautuvėje ir pas draugijos valdybos narius.

LB Tarybos rinkimams sudaryta N. Anglijos apygarda ir komisija. Rinkimai bus gegužės 13-14. Į komisiją įeina K. Mockus, E. Cibas, J. Kapočius, prof. Ig. Končius ir J. Sonda.

Radijo programos

**BOSTONO LIETUVIŲ
RADIJO VALANDA**
ved. Jonas J. Romanas, sr. WHIL — 1430 kil. Medford, Mass.

Sekmadien. nuo 11 iki 12 vid.

LAIŠVĖS VARPAS
ved. P. Vėžinis
Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM bangomis 1190 kilociklų FM bangomis 105.7 megaciklų iš WKOX, Framingham, Mass.

RADIJO PROGRAMA
ved. Step. Minkus, Boston, Mass.

WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

VYČIŲ PROGRAMA
WLOA — 1550 kil. Braddock, Penna.
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

LITHUANIAN MELODIES
ved. Ralph J. Valatka
WJLB — 1400 kil., Detroit, Mich.

Šeštad. nuo 5 iki 5.30 popiet.

**LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIJO VALANDA**
Direktorius
Jokūbas J. Stukas
WEVD — 1330 kil. 97.9 mg. FM
New York, N. Y.

Šeštad. nuo 5 iki 6 val. popiet

AR JŪS NEPERMOKATE už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS (Petrauskas)
APDRAUDOS SPECIALISTAS

84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

1961 m. kovo 18 d. 7 val. vak. įvyksta **BALFO** vakaras

DETROIT DRAPOS MĖGĖJŲ SAMBORIS VAIDINA

NEŽINOMOJI

Aleks. Bisson 4 veiksmų šeimos dramą

Režisuoja: **Z. ARLAUSKAITĖ - MIKŠIENĖ**

Vaidinimas įvyks

**FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL
AUDITORIUM,**

Jamaica Ave. ir Dexter Court kampas. Važiuoti: BMT Jamaica Line traukiniu iki ELDERTS Lane stoties (nuo stoties 1 blokas). Automobiliams vietos yra.

BILIJETAI: \$3.00, \$2.50 ir vaikams \$1.00. Gaunami: pas platintojus, Balfu Centre ir prie įėjimo.